

Prof. Dagny Krauze-Gryz: Wiewiórki potrafią oszukiwać rywali i zjadać pisklęta **str. 2**

FOT. SGGW

Coś nowego dzieje się z zakupami alkoholu w Polsce – str. 9

BIZNES

GŁOS

DZIENNIK POMORZA

POMORZA

Wtorek
17.03.2026

Nr 63 (5821)
Nakład: 4.320 egz.

www.gp24.pl
Cena 5,00 zł (w tym 8% VAT)

SŁUPSK

Ratusz zapowiada, że w tym roku powstaną nowe trasy rowerowe w mieście **str. 4**

FOT. LUKASZ CAPIAR

Jak skutecznie karać piratów drogowych?

O nowych karach rozmawiamy z Januszem Staniszewskim, byłym policjantem drogowki, ekspertem bezpieczeństwa ruchu drogowego **str. 5**

Kraj.
„Polska Zbrojna”.
Rządowa odpowiedź
na weto prezydenta
ws. SEFE
str. 6

Świat.
Film „Jedna bitwa
po drugiej”
z sześcioma
Oscarami
str. 7

REGION CORAZ WIĘCEJ SKARG PRACOWNIKÓW NA PRACODAWCÓW

Nie płacą, prześladują, a nawet molestują

Wojciech Lesner
Region

Pracownicy z województwa pomorskiego coraz częściej zgłaszają problemy dotyczące ich miejsca pracy. W 2025 roku liczba skarg kierowanych do wojewódzkiego oddziału Inspektoratu Pracy wzrosła o ponad 8 proc., a inspektorzy coraz częściej zajmują się sprawami dotyczącymi umów cywilnoprawnych, dyskryminacji czy mobbingu.

Liczba skarg kierowanych do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku rośnie. W 2025 roku wpłynęły 3802 zgłoszenia od pracowników i osób wykonujących pracę – o 295 więcej niż rok wcześniej. Oznacza to wzrost o 8,4 proc.

„Niezmienne zdecydowanie dominującym tematem skarg i wniosków są kwestie związane z wypłatą wynagrodzenia za pracę i innych

świadczeń ze stosunku pracy. W okresie sprawozdawczym nieprawidłowości zgłaszane w tym zakresie stanowiły aż 36 proc. wszystkich skarg. Jak wynika z analizy danych statystycznych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku, znaczna ilość przedmiotów skarg i wniosków dotyczyła również spraw związanych ze stosunkiem pracy, niewypłacenia minimalnej stawki godzinowej, a także przygotowania do pracy w zakresie szkoleń i badań, legalności zatrudnienia, czasu pracy i stanu pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych. Zauważalnie, bo o 26 proc., wzrosła ilość przedmiotów skarg i wniosków dotyczących dyskryminacji, molestowania i mobbingu” – głosi sprawozdanie OIP za 2025 rok.

Na warunki pracy skarżą się nie tylko obecni pracownicy, ale przede wszystkim ci byli. Warto zaznaczyć, że znacznie wzrósł także procent składanych skarg przez cudzoziemców, zwłaszcza Ukraińców.

„Podobnie jak w ubiegłych latach, skargi są najczęściej składane przez byłych pracowników oraz przez osoby aktualnie pozostające w stosunku pracy. Znacznie wzrosła ilość skarg złożonych przez osoby świadczące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Odnotowany aż 65-procentowy wzrost w tym zakresie odzwierciedla skalę nieprawidłowości występujących w związku z zatrudnianiem na podstawie umów cywilnoprawnych [...] Istotnie, bo mniej więcej o 31 proc. w porównaniu do roku 2024, wzrosła ilość skarg i wniosków złożonych przez cudzoziemców. Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowana większość skarg z tego zakresu złożona była przez obywateli Ukrainy, a zauważalną ilość skarg złożyli również obywatele Białorusi. Nową tendencją jest znaczny wzrost ilości skarg złożonych przez obywateli Kolumbii i Mongolii” – raportuje OIP.

©©
Więcej na str. 3

FOT. 123RF

Najczęściej skargi na pracodawców dotyczą kwestii związanych z wypłatą wynagrodzenia za pracę

Jutro w naszej gazecie Strona Zdrowia

- To nie woda jest najbardziej nawadniającym napojem
- Świąd skóry czy nadmierna potliwość mogą być objawami nowotworu

Zamów prenumeratę

Głos Pomorza
Głos Koszaliński
Głos Szczeciński ☎ 94 340 11 14
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gp24.pl

Wiewiórki czasami zjadają pisklęta i stosują sprytne zmyłki przy ukrywaniu zapasów

Mira Suchodolska
Rozmowa

z prof. Dagny Krauze-Gryz z Instytutu Nauk Leśnych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Wiewiórki zwykle postrzegamy jako sympatyczne, słodkie zwierzęta. Tymczasem mają też swoją mroczną, mniej znaną stronę.

Wiewiórki należą do rzędu gryzoni, czyli są spokrewnione m.in. z myszami czy szczurami. Oczywiście należą do innej rodziny i ich sposób życia jest zupełnie inny, ale warto pamiętać o tym pokrewieństwie.

W naszej wyobraźni wiewiórka to zwierzę jedzące głównie orzechy. I faktycznie nasiona drzew – w tym orzechy – są dla nich bardzo ważnym źródłem energii, szczególnie jesienią i zimą, gdy muszą zgromadzić zapasy tłuszczu, które pomogą przetrwać trudniejszy okres.

Natomiast przez większą część roku ich dieta jest znacznie bardziej zróżnicowana. Wiosną bardzo chętnie zjadają młode pędy roślin, pączki czy kwiaty. Wykopują też kłącza i cebulki. Jednocześnie są oportunistami pokarmowymi. Jeśli podczas eksplorowania drzew czy dziupli trafią na ptasie jaja lub pisklęta, potrafią je zjeść. Wbrew pozorom nie jest to rzadkie zjawisko. Badacze ptaków dziuplastych wskazują, że wiewiórki mogą być jednym z ważniejszych drapieżników ich lęgów.

Zdarza się im nawet kanibalizm.

Takie przypadki również obserwowano. Jeśli wiewiórka natrafi w dziupli czy gnieździe na młode innej wiewiórki, może je zjeść. Nie jest to zachowanie często dokumentowane, ale zdecydowanie się zdarza. My obserwowaliśmy taki przypadek w warszawskich Łazienkach. Trzeba pamiętać, że dziuple czy gniazda nie zawsze są wykorzystywane tylko przez jed-

Dagna Krauze-Gryz: – Wiewiórki, choć czasem wydają się oswojone, wciąż są dzikimi zwierzętami – i najlepiej, gdy pozwalamy im żyć po swojemu

nego osobnika. Wiewiórki często penetrują różne schronienia i jeśli trafią na łatwo dostępne źródło białka, mogą z niego skorzystać. W ogóle wiewiórki potrafią wzbogacać dietę o bardzo różne elementy. Na przykład chętnie obgryzają kości znalezione w lesie – szczególnie samice, które w ten sposób uzupełniają wapń.

Z pani badań wynika, że wiewiórki w parkach bywają bardziej agresywne niż te żyjące w lasach.

Najprawdopodobniej wynika to z większego zagęszczenia populacji. W parkach miejskich liczba wiewiórek na danym obszarze może być nawet dziesięciokrotnie wyższa niż w środowisku naturalnym.

Wiewiórki nie są zwierzętami ściśle terytorialnymi, ale zajmują pewien areal, w którym zdobywają pokarm i realizują inne potrzeby życiowe. W centrum takiego arealu może znajdować się fragment szczególnie ważny – i to miejsce bywa bronione przed innymi osobnikami. Najwięcej agresywnych interakcji obserwujemy w okresie rozrodczym.

Wtedy dochodzi nawet do poważnych urazów.

Tak. Samce rywalizujące o samice potrafią się gryźć. Zda-

rza się, że jeden z nich chwyci drugiego za ogon i zedrze fragment skóry. Taki ogon później zasycha i jego część odpada. Dlatego w populacjach wiewiórek można spotkać osobniki z wyraźnie skróconymi ogonami.

A ogon jest dla wiewiórki bardzo ważny.

Pełni wiele funkcji. Przede wszystkim działa jak ster podczas skoków między gałęziami. Wiewiórki potrafią wykonywać bardzo precyzyjne skoki na duże odległości i ogon pomaga im utrzymać równowagę oraz kontrolować kierunek.

Jest też ważny w termoregulacji. Zimą wiewiórka może owinać się nim w gnieździe jak kołdrą. Latem natomiast pomaga oddawać nadmiar ciepła. Pełni również funkcję komunikacyjną. Po ułożeniu ogona można często rozpoznać stan emocjonalny zwierzęcia – czy jest czujne, zaniepokojone czy spokojne. Ogon wysoko uniesiony zwykle oznacza czujność i gotowość do ucieczki. Jeżeli jest opuszczony i porusza się na boki, może sygnalizować niepokój. Z kolei szybkie podnoszenie i opuszczanie ogona często obserwujemy w okresie rozrodczym, gdy zwierzę jest silnie pobudzone. Wiewiórki wykorzystują ogon także podczas odpoczynku. Często przykrywają nim ciało jak kocem, a w upalne dni można zobaczyć je leżące płasko na gałęzi z ogonem rozłożonym daleko do tyłu – w ten sposób zwiększają powierzchnię oddawania ciepła.

Jak wygląda życie rodzinne wiewiórek?

Okres rozrodczy jest dość długi i zależy od warunków pogodowych oraz dostępności pokarmu. W Polsce pierwsze gody mogą zaczynać się już pod koniec grudnia, choć najczęściej obserwujemy je od stycznia.

Samica pozostawia zapach, który potrafi przyciągać samce z odległości kilkuset metrów, nawet kilometra.

Wtedy rozpoczynają się charakterystyczne gonitwy – samica ucieka, a samce ją gonią. Ciekawostką jest to, że nie zawsze wygrywa najsilniejszy samiec. Zdarza się, że dwa samce walczy ze sobą, a trzeci – bardziej sprytny – wykorzystuje sytuację.

Ile młodych rodzi się w jednym miocie?

Ciąża trwa około 40 dni. W jednym miocie rodzi się zwykle od trzech do czterech młodych, choć może być ich od jednego do siedmiu. Młode rodzą się nagie, ślepe i głuche i ważą zaledwie około czterech gramów – czyli mniej więcej tyle, ile ważą dwa orzechy włoskie albo kilka orzechów laskowych. To naprawdę bardzo małe zwierzęta, całkowicie zależne od matki.

Wiewiórki potrafią stosować zmyłki. Czasami kopią kilka fałszywych dołków, zanim faktycznie zakopią nasiono

Jak wygląda ich dzieciństwo?

Pierwsze tygodnie życia spędzają wyłącznie w gnieździe z matką. Dopiero po około sześciu tygodniach zaczynają wychodzić na zewnątrz. Wtedy matka uczy je zdobywania pokarmu – na przykład otwierania orzechów czy wyjadania nasion z szyszek. Po około trzech miesiącach młode wiewiórki muszą się usamodzielniać i opuścić areal matki. To bardzo trudny moment, ponieważ muszą znaleźć własne miejsce do życia i radzić sobie z konkurencją innych osobników.

Wiewiórki słyną z robienia zapasów.

Tak, ale nie tworzą jednej spiżarni. Zamiast tego zakopują setki, a nawet tysiące małych porcji pokarmu w różnych miejscach. To strategia zabezpieczająca – jeśli ktoś znajdzie jedną skrytkę, nie straci wszystkich zapasów.

Co ciekawe, wiewiórki potrafią też stosować zmyłki. Czasami kopią kilka fałszywych dołków, zanim faktycznie zakopią nasiono.

Robią to po to, by zmylić potencjalnych obserwatorów – inne wiewiórki, ale też ptaki, takie jak wrony, kawki czy sójki, które potrafią podkraść ukryty pokarm. Często można też zauważyć, że wiewiórka zakopująca nasiono odwraca się tyłem do innej wiewiórki albo do ptaka, który ją obserwuje. To kolejna strategia utrudniająca podpatrzenie miejsca skrytki.

Czy odnajdują wszystkie swoje zapasy?

Nie. Część nasion pozostaje w ziemi i kiełkuje. Dzięki temu wiewiórki pełnią ważną rolę w rozsiewaniu drzew. To, jak się mówi, „podatek dla lasu”.

Jak wiewiórki radzą sobie zimą?

Nie zapadają w sen zimowy. Są aktywne przez cały rok, choć zimą ich aktywność jest znacznie ograniczona. W bardzo zimne dni wychodzą z gniazda tylko na krótko, żeby znaleźć zapasy i coś zjeść. Potem wracają do dobrze izolowanego gniazda, w którym mogą spędzać większość dnia. Wiewiórki budują gniazda z gałązek, liści, mchu i różnych miękkich materiałów. W lasach często wykorzystują np. lipowe lyko, a w miastach także materiały znalezione w otoczeniu człowieka – fragmenty papieru czy tkanin. Gniazdo ma kulisty kształt i jest bardzo dobrze izolowane. Próbowaliśmy kiedyś sprawdzić przy pomocy kamery termowizyjnej, czy można wykryć wiewiórkę nocującą w gnieździe. Okazało się to niemożliwe – konstrukcja jest tak dobrze ocieplona, że kamera nie wykazywała żadnej różnicy temperatur. Jedna wiewiórka może korzystać z kilku schronień – czasami nawet z ośmiu czy dziesięciu. Niektóre są używane

zimą, inne latem albo jako gniazda rozrodcze.

W miastach spotykamy je coraz częściej.

Tak, bo bardzo dobrze radzą sobie w środowisku przekształconym przez człowieka. W parkach mają dużo pokarmu – również dzięki dożywianiu przez ludzi. Problem pojawia się wtedy, gdy ludzie karmią wiewiórki przetworzoną żywnością – na przykład chipsami czy słodyczami.

Badania prowadzone w Europie pokazały, że wiewiórki żyjące w miastach mogą mieć inne parametry biochemiczne krwi niż te z lasów – na przykład wyższy poziom glukozy. To sugeruje, że dieta bogata w cukry może wpływać na ich zdrowie.

Czy naszym rudym wiewiórkom zagrażają jakieś gatunki inwazyjne?

Na szczęście jeszcze nie. W Polsce obowiązują przepisy ograniczające handel gatunkami uznanymi za inwazyjne, co znacząco zmniejsza ryzyko ich pojawienia się w środowisku.

W Europie dużym problemem jest natomiast wiewiórka szara z Ameryki Północnej. Jest większa od naszej wiewiórki rudej i lepiej radzi sobie z konkurencją o pokarm, szczególnie duże nasiona i orzechy.

Co więcej, przenosi wirusa wiewiórczej ospy, który dla niej samej jest niegroźny, ale dla wiewiórki pospolitej śmiertelny – zarażenie nim zwierzęta zwykle padają w ciągu około dwóch tygodni. W Wielkiej Brytanii doprowadziło to do niemal całkowitego wyparcia rodzimego gatunku.

Niemniej jednak, podsumowując naszą rozmowę: wiewiórki, choć czasem wydają się oswojone, wciąż są dzikimi zwierzętami – i najlepiej, gdy pozwalamy im żyć po swojemu. Najlepsze, co możemy zrobić dla nich, to pozwolić im zachowywać się jak wiewiórki, a nie jak parkowe maskotki. (PAP)

Pracownicy na Pomorzu coraz częściej składają skargi

Wojciech Lesner
Dokończenie ze str. 1

Pracownicy z województwa pomorskiego coraz częściej zgłaszają problemy dotyczących ich miejsca pracy. W 2025 roku liczba skarg kierowanych do wojewódzkiego oddziału Inspektoratu Pracy wzrosła o ponad 8 proc., a inspektorzy coraz częściej zajmują się sprawami dotyczącymi umów cywilnoprawnych, dyskryminacji czy mobbingu.

Ciekawostką jest, że do Okręgowego Inspektoratu Pracy w 2025 roku wpłynęły także... dwie skargi dotyczące problematyki pracy zdalnej. Jedna z nich dotyczyła „niezapewnienia odpowiedniego wyposażenia stanowiska pracy”. Chodziło o zmuszanie do korzystania z prywatnego sprzętu i łącza internetowego.

Niezmiennie, część skarg wpływających do OIP stanowiły te dotyczące mobbingu w pracy. Łącznie było ich 161. Inspektorzy za zasadne uznali

Coraz częściej pracownicy zgłaszają Inpekcji Pracy przypadki mobbingu

jedynie 10 z nich. - Przykładem rażącego naruszenia przepisów w powyższej materii była kontrola przeprowadzona w jednostce organizacyjnej jednej z gmin województwa pomorskiego, gdzie pracownica w pisemnej skardze kierowała zarzut dotyczący zachowań o charakterze mobbingowym, które miały pochodzić od osoby zatrudnionej na stanowisku gospodarza obiektu.

Zachowania miały polegać m.in. na straszeniu pracowników zwolnieniem, rozsiewaniu plotek, zmianach rewirów pracy tak, aby utrudnić funkcjonowanie pracownika w życiu prywatnym, opisano sytuacje, kiedy przełożona podnosiła głos na pracowników. Postępowanie kontrolne wykazało, że pracodawca, w celu przeciwdziałania mobbingowi, nie podejmował działań pre-

wencyjno - zapobiegawczych [...].

Aż w 112 przypadkach natomiast, jak przekonuje inspektorat pracy, brak było możliwości ustalenia zasadności skarg dotyczących mobbingu.

- Utrzymujący się niski poziom zasadności skarg dotyczących mobbingu związany jest z faktem, że w zgłaszanych skargach i wnioskach pracownicy często opisują wszelkie niekorzystne dla siebie zachowania, które mają występować w miejscu pracy. Część niepożądanych zachowań w miejscu pracy powinna być kwalifikowana jako inne naruszenia prawa pracy czy też jako naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, bądź jako przejaw dyskryminacji (w tym molestowania). W wielu przypadkach w skargach i wnioskach wskazuje się na zachowania pracodawców i innych osób mogące godzić w dobra osobiste pracownika, nie wypełniające jednak przesłanek mobbingu wskazanych w kodeksie pracy - wskazują inspektorzy. ©

Nowa lokalizacja nocnej poradni

Patryk Czerwiński
Słupsk

Poradnia Nocna i Świąteczna Opieki Zdrowotnej w słupskim szpitalu ma nową, powiększoną przestrzeń. Odnówę przeszły również gabinety lekarskie i zabiegowy. Szpital informuje, że ma to na celu poprawę komfortu pacjentów.

Na pacjentów przychodzących do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Słupsku po pomoc w ramach Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej czeka nową przestrzeń. Pomieszczenie zostało powiększone, a konsola do rejestracji znajduje się teraz w bardziej dyskretnym miejscu. Oprócz tego, odnowione zostały gabinety lekarskie oraz gabinet zabiegowy.

- Wszystko to dzieje się

w trosce o komfort naszych pacjentów. Rocznie w szpitalnych gabinetach Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej przyjmowanych jest około 22 tysiące pacjentów. Chcemy, aby i oni, i personel mieli jak najlepsze warunki - mówią Andrzej Sapiński prezes i Anetta Barna-Feszak wiceprezes szpitala.

Marcin Prusak, rzecznik prasowy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Słupsku i okolic mogą korzystać z trzech lokalizacji NOCH - w szpitalu w Słupsku blok C, 1. piętro po lewej stronie od SOR, w Uście w przychodni przy ul. Mickiewicza 12 oraz w Kobylnicy w przychodni przy ul. Głównej 54A - przypomina Marcin Prusak. ©

- Od poniedziałku do piątku w godz. 18-8 oraz w weekendy i święta, pacjenci ze Słupska i okolic mogą skorzystać z trzech lokalizacji NOCH - w szpitalu w Słupsku blok C, 1. piętro po lewej stronie od SOR, w Uście w przychodni przy ul. Mickiewicza 12 oraz w Kobylnicy w przychodni przy ul. Głównej 54A - przypomina Marcin Prusak. ©

Nowa przestrzeń NOCH w słupskim szpitalu

AUTOREKLAMA

0011491489

**drzewko
za surowce
wtórne**

**PRZYNIEŚ
MAKULATURĘ
lub ELEKTROŚMIECI
- ODBIERZ SADZONKĘ!**

**28
MARCA | SOBOTA**
godz. 10.00-13.00
**Centrum
Handlowe
Jantar**

**1 sadzonka
dla 1 uczestnika
niezależnie
od ilości
odpadów**

ORGANIZATOR

PARTNER LOKALIZACYJNY

PARTNER - ODBIORCA ODPADÓW

REKLAMA

0011460170

XVIII Europejski Kongres Gospodarczy

**The Power
of Dialogue**

22-24.04.2026
Międzynarodowe
Centrum Kongresowe
& Spodek, Katowice

ZAREJESTRUJ SIĘ **WWW.EECPOLAND.EU**

Rowerowe plany Słupska

Wojciech Lesner
Słupsk

Mieszkańcy Słupska od lat wskazują miejsca, w których brakuje infrastruktury rowerowej. Władze miasta zapowiadają, że w tym roku powstaną nowe odcinki tras, a część istniejących zostanie uzupełniona lub poprawiona.

Bieżący rok - zdaniem urzędników - ma być wyjątkowy dla rozwoju infrastruktury rowerowej w Słupsku. Jak zapowiada urząd miejski, jeszcze w tym roku do użytku oddanych zostanie ponad 6 kilometrów nowych tras - chodzi o drogi rowerowe wzdłuż południowego odcinka ringu miejskiego (od ulicy Poznańskiej do Bohatorów Westerplatte) i ulicy Portowej.

- To bardzo ważne odcinki, które pozwolą na bezpośrednie skomunikowanie osiedli w zachodniej części Miasta z terenami rekreacyjnymi i leśnymi oraz Osiedlem Akademickim i Szpitalem Wojewódzkim, a także poprawią skomunikowanie w kierunku Ustki oraz strefy przemysłowej w północ-

nej części Słupska. Zrealizowane będą także działania mające na celu uspołnienie i poprawę jakości istniejących dróg rowerowych wzdłuż ulicy Poznańskiej do granicy Miasta oraz przy ulicy Kaszubskiej od ulicy Obrońców Wybrzeża do ulicy Madalińskiego - mówi Monika Rapacewicz, rzecznik prasowy Urzędu Miejskiego w Słupsku.

Jednocześnie prowadzone będą inwestycje, dzięki którym w najbliższych latach sieć rowerowa w mieście powiększy się o kolejne kilometry i stanie się bardziej spójna.

- Równolegle będą toczyć się roboty budowlane, w wyniku których powstaną ponad 10 kilometrów połączeń rowerowych. W najbliższych dniach rozpoczną się prace związane z budową 5 kilometrów dróg w ramach uzbrojenia terenów pomiędzy aleją 3 Maja i ulicą Grunwaldzką, następnie prace będą prowadzone przy budowie ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ulicy Gdyńskiej, rozbudowywanej ulicy Europejskiej na odcinku do ulicy Gdańskiej i planowanych terenach przemysłowych za obwodnicą Mias-

FOT. LUKASZ CAPAR

Ratusz zapowiada opracowanie przedprojektowe dotyczące uwarunkowań prawnych, technicznych i ekonomicznych połączenia pod Mostem Zamkowym ulicy Szarych Szeregów z bulwarem nadrzecznym w kierunku Parku Kultury i Wypoczynku.

sta Słupska. Powstanie także połączenie ulic Szczecińskiej i Legionów Polskich wzdłuż budowanej ulicy Szpilewskiego - wymienia Monika Rapacewicz.

Rowerzyści regularnie wskazują miejsca, w których brak ścieżek jest problematyczny - nie tylko w centrum miasta, ale także na obrzeżach śródmieścia. Wzdłuż niektó-

rych ulic, jak zapowiada ratusz, trasy rowerowe powstaną, choć to plany dopiero na kolejne lata. Wybudowany ma zostać chociażby zapowiadany od dawna przejazd pod mostem Zamkowym.

- Z myślą o kolejnych inwestycjach rowerowych ogłoszony został przetarg na opracowanie dokumentacji projek-

towych budowy połączeń rowerowych wzdłuż ulicy Gdańskiej od ulicy Lotha do ulicy Wiejskiej oraz wzdłuż ulic Garncarskiej, Rynek Rybacki i Zamkowej od ulicy Wiejskiej do wejścia do Parku Kultury i Wypoczynku przy Zamku Książąt Pomorskich. W roku 2026 planowane jest także zlecenie opracowania przedpro-

jektowego dotyczącego uwarunkowań prawnych, technicznych i ekonomicznych połączenia pod Mostem Zamkowym ulicy Szarych Szeregów z bulwarem nadrzecznym w kierunku Parku Kultury i Wypoczynku. Opracowanie takie określi ramy realizacyjne zadania pozwalając jego zaplanowanie w latach kolejnych - zapowiada rzeczniczka ratusza.

Część infrastruktury rowerowej powstanie także w ramach prywatnej inwestycji.

- W celu poprawy infrastruktury rowerowej Miasto sięga także po nowe rozwiązania, takie jak Zintegrowane Plany Inwestycyjne. W ramach ZPI związanego z planem powstania nowego centrum handlowego przy ulicy Wernera inwestor zobowiązał się do budowy ciągu pieszo-rowerowego od Parku Wodnego 3 Fale do ulicy Wernera, a także do rozbudowy i poprawy stanu technicznego połączenia rowerowego wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej od zjazdu do Parku Wodnego do ronda na skrzyżowaniu z ulicami Rejtana i Braci Staniuków - wyjaśnia Monika Rapacewicz. ©

Prokuratura ponownie bada śmierć Bartłomieja M. w zakładzie karnym

oprac. Patryk Czerwiński
Słupsk

Prokuratura Okręgowa w Słupsku podjęła na nowo śledztwo dotyczące śmierci 32-letniego Bartłomieja M., który zmarł 18 maja 2025 roku w Zakładzie Karnym w Czarnem. Decyzja zapadła po tym, jak od umorzenia śledztwa odwołała się matka zmarłego i jej pełnomocnik.

Bartłomiej M. odbywał w Zakładzie Karnym w Czarnem łączną karę 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwa narkotykowe i rozbój. Do więzienia trafił przymusowo, po tym jak nie stawiał się dobrowolnie do odbycia kary. Był wcześniej karany, uznawano go za recydywistę penitencjarnego.

18 maja 2025 roku przeszedł w ciągu dnia dwa ataki przypominające padaczkowe, był diagnozowany przez lekarza więziennego. Wieczorem doszło do trzeciego ataku, podczas którego udzielono mu pomocy, a następnie podjęto reanimację. Mimo to mężczyzna zmarł.

W toku śledztwa prokuratura uzyskała opinię biegłego z zakresu patomorfologii, z której wynikało, że śmierć nastą-

FOT. WOJCIECH FRELICHOWSKI

Prokurator, ponownie analizując materiał, zdecydował o podjęciu postępowania na nowo

piła na skutek ostrej niewydolności krążeniowo-oddechowej, bez udziału osób trzecich. Biegły wykluczył śmierć gwałtowną i stwierdził, że nie można określić jednoznacznej przyczyny zgonu. Prawdopodobnie miała ona podłoże czynnościowe, które nie pozostawiło śladów morfologicznych.

Z kolei opinia histopatologiczna wskazała, że przyczyną śmierci mógł być SUDEP, czyli nagła niespodziewana śmierć

u osoby chorej na padaczkę. Badania nie wykazały makroskopowych ani mikroskopowych zmian urazowych lub chorobowych.

Na podstawie tych opinii prokurator podjął decyzję o umorzeniu śledztwa wobec braku znamion czynu zabronionego. Od tej decyzji zażalenie złożyli matka zmarłego i jej pełnomocnik, domagając się m.in. dodatkowej opinii ze społu biegłych w celu oceny

prawidłowości udzielonej pomocy medycznej.

Prokurator, ponownie analizując materiał, zdecydował o podjęciu postępowania na nowo.

- Po podjęciu postępowania na nowo do dalszego prowadzenia, zostaną w nim zrealizowane czynności dowodowe, o przeprowadzenie których domagano się w złożonych zażaleńiach, a także inne czynności zaplanowane przez prokuratora - informuje Prokuratura Okręgowa w Słupsku - Śledztwo w niniejszej sprawie zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Słupsku z uwagi na wagę sprawy, z uwagi na konieczność zapewnienia wysokiego standardu w jej rozpoznaniu oraz z uwagi na jej medialny oddźwięk.

Dotychczasowe ustalenia nie wykazały, by śmierć Bartłomieja M. była wynikiem przekroczenia uprawnień lub zaniedbań ze strony funkcjonariuszy zakładu karnego, zarówno w zakresie nadzoru, jak i opieki medycznej. W sprawie przesłuchano już funkcjonariuszy więziennych oraz współosadzonych.

©

KRÓTKO

REGION

Przy ul. Spacerowej w Siemianicach trwa budowa kompleksu, w którym powstaną żłobek oraz przychodnia.

W ramach inwestycji powstaną miejsca parkingowe, drogi dojazdowe, chodniki oraz oświetlenie. Teren wokół kompleksu zostanie zagospodarowany zielenią, a dla najmłodszych przewidziano plac zabaw.

- Widać już wyraźne postępy realizacji inwestycji, która w przyszłości znacząco ułatwi dostęp do opieki nad najmłodszymi dziećmi oraz usług me-

dycznych w tej części gminy - informuje Gmina Redzikowo.

Obiekt będzie w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wyposażony w nowoczesne rozwiązania techniczne, które zapewnią energooszczędność i wysoki standard użytkownika.

Wartość przedsięwzięcia to 17,7 mln zł. Inwestycja jest finansowana z budżetu Gminy Redzikowo oraz z rządowego programu „Aktywny Małuch 2022-2029” i Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego. **PACZ**

0011495239

„Człowiek odchodzi, pamięć pozostaje...”

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim

z powodu śmierci

Bogdana Urbaniaka

wieloletniego pracownika firmy JANTAR
oraz Przewodniczącego Rady Nadzorczej

składają

Zarząd, Rada Nadzorcza i Pracownicy
Grupy kapitałowej JANTAR Sp. z o.o. w Słupsku

Jak karać piratów drogowych?

Tomasz Chudzyński

O nowych karach m.in. za przekroczenie prędkości rozmawiamy z Januszem Staniszewskim, byłym policjantem drogówki, analitykiem i ekspertem bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Za przekroczenie prędkości karą może teraz być więzienie. Uspokajam - nie każdy kierowca, któremu przydarzy się przekroczenie prędkości, trafi do więzienia. Sankcja ta może być zastosowana w przypadku rażącego naruszenia przepisów, które naraża życie lub zdrowie innych uczestników ruchu drogowego. Nowe przepisy precyzują, że może to dotyczyć m.in. jazdy powyżej 180 km/h na drodze ekspresowej lub 210 km/h na autostradzie. Grozi za to kara od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności.

Badania wskazują za główną przyczynę wypadków Polsce właśnie nadmierną prędkość. Polityka represji za wykroczenia w ruchu drogowym musi postępować. Z prostej przyczyny - każdy z nas przyszufluje się do kar obowiązyujących, nawet jeżeli one są wysokie. A chodzi o to, by rygor niósł ze sobą stały efekt odstraszający. Tu oczywiście w grę powinna wchodzić też skuteczność egzekwowania kar. Kara więzienia - drastyczna, powinna eliminować pewien procent zachowań niebezpiecznych, które wynikały ze swego rodzaju „odporności mentalnej” na obecne sankcje. Chodzi np. o pewną grupę osób bardzo majątnych, z łatwością uzyskujących środki finansowe, np. ze swojej działalności w internecie. Część z tych osób kupuje bardzo drogie auta, o dużej mocy, przy czym ich umiejętności prowadzenia są znikome. Mandat karny, np. o wysokości 10 tys. zł, nie jest dla nich czymś strasznym, nawet jeśli trzeba takich mandatów zapłacić kilka.

FOT. POLICJA

Tego kierowcę ukarano mandatem za przekroczenie dozwolonej prędkości w terenie zabudowanym o 85 km

Dlatego wprowadzenie sankcji więzienia jest moim zdaniem słuszne.

Wielu kierowców z nowymi przepisami się nie zgadza. Powtarzają argument: „jeżdżę szybko ale bezpiecznie”. Część dodaje, że „ograniczenia prędkości są w wielu miejscach idiotyczne”.

Ja, pan, większość kierowców nie dyskutuje z tym, czy dany znak drogowy ustawiony jest prawidłowo, czy w danym miejscu powinno być ograniczenie prędkości. Nogę z gazu ściągam, gdzie jest przepisami wymagane. Podam przykład. Wielu z nas wie, że drogi w Skandynawii należą do jednych z najbezpieczniejszych na świecie. Ale związane jest to z bardzo surowymi, dotkliwymi sankcjami. Kiedy służyłem w policji odbywaliśmy w jednym z państw tego regionu wizytę studyjną. Braliśmy udział w patrolu na autostradzie. Praktycznie żaden z kierujących nie przekraczał prędkości, nawet o 10 km/h. Jednym z niewielu kierowców zatrzymanych w czasie tego patrolu był mężczyzna, który jechał za szybko o 30 km/h. Tłumaczył się śmiercią ojca, pogrzebem. Nic to nie dało. Zatrzymano mu prawo jazdy, i to dożywotnio. Usłyszał, że ma szczęście, bo gdyby przekroczył prędkość jeszcze o 5 km, to tego samego dnia trafiłby do aresztu. Przepisy w Polsce zmierzają do tego, by kary mandatu były powiązane z dochodem osoby łamiącej przepisy, podkreślę to, uporczywie, wielokrotnie, a także z konfiskatą

bardzo drogich samochodów i aresztem. Tak jak ma to miejsce w Skandynawii.

W czasie dyskusji w Sejmie nad zaostrzeniem przepisów mówiono nie tylko o prędkościach na autostradach czy trasach ekspresowych, ale o przekraczaniu „pięćdziesiątki” w terenie zabudowanym. Bardzo groźne dla pieszych.

Do tego dodałbym np. wymijanie wysepek lewą stroną i jeszcze kilka innych karygodnych zachowań. Do przekroczenia prędkości dochodzi też na etapach remontowanych dróg, gdzie mamy do czynienia właściwie z placami budowy, z pracownikami, ciężkim sprzętem. Natomiast w tych konkretnych przypadkach, terenów zabudowanych czy prac drogowych, zarządzanie prędkością może odbywać się za pomocą rozwiązań infrastrukturalnych, inżynieryjnych. To np. zmiana toru jazdy, zwężenia, oświetlenie ostrzegawcze...

Kim są ludzie, którzy uporczywie łamią przepisy? To ci, którzy zachłystnęli się bogactwem i kupują super samochody z silnikami o mocy 600 KM?

Żeby nie generalizować przytoczę nieco inną klasyfikację. Politechnika Gdańska badała zachowania kierowców. Wynika z nich, że u większości osób, które złamały przepisy na drodze, wystarczy ostrzeżenie, by je w przyszłości wyeliminować. Jest jednak grupa kierujących, która zmian w przepisach ruchu drogowego, ograniczeń, chociażby prędkości po prostu nie

akceptuje. Ci ludzie odrzucają również sankcje. Dlatego one muszą być zaostrzone, by w krytycznych sytuacjach mogły skutecznie zadziałać.

Skoro nowe sankcje, większe rygory i ograniczenia przyczyniają się do mniejszej liczby zdarzeń na drogach, to są słuszne. Konfiskaty samochodów za rażące łamanie prawa, odbieranie prawa jazdy.

Nie jestem zwolennikiem dożywotniego zakazu kierowania pojazdem. Uważam, że taką osobę należy poddać resocjalizacji i dać kolejną szansę, np. po okresie 10 lat kary, oczywiście po ponownym egzaminie. Zauważmy, jeśli odbierzemy prawo jazdy ludziom dwudziesto, trzydziestoletnim, to karzemy ich właściwie na całe życie. Nawet skazani odbywający karę w więzieniu mają możliwość starać się o zwolnienie przedterminowe z odbywania kary. To jest moim zdaniem poważny dylemat. Podobnie jest w kwestii konfiskaty pojazdu. Musimy poważnie rozważyć, czy odbierając samochód, z którego korzystała cała rodzina, chcemy karać nie tylko osobę, która przepisy złamała, ale też jego bliskich.

REKLAMA

0011494687

Słupsk

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

Prezydent Miasta Słupska ogłasza

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Miasta Słupska, położonej przy ul. I. J. Paderewskiego w obrębie nr 0013 miasta Słupska, oznaczonej w ewidencji gruntów jako: - działka nr 603/18 o powierzchni 15 m² - cena wywoławcza 50 000 zł, wadium 5 000 zł.

Sprzedaż zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775). Dla nieruchomości Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi KW nr SL1S/00131923/2 Działka nr 603/18 zabudowana jest jednokondygnacyjnym, murowanym budynkiem niemieszkalnym o numerze ewidencyjnym 1449, powierzchnia zabudowy - 15 m². Budynek według Klasyfikacji Środków Trwałych stanowi budynek transportu i łączności.

W ewidencji gruntów działka sklasyfikowana jest jako inne tereny zabudowane – Bi. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Jaracza” działka położona jest na terenie o funkcji: tereny mieszkaniowe wielorodzinne (01.14.MW).

Nieruchomość będzie udostępniona do oglądania w dniu 20.03.2026 r. o godzinie 13.00.

Przetarg odbędzie się w dniu 29.04.2026 r. o godzinie 10.00 w sali nr 212 Urzędu Miejskiego w Słupsku, Plac Zwycięstwa 3 (II p.).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium do dnia 23.04.2026 r. na konto: Miasto Słupsk mBank SA nr 08 1140 1153 0000 2175 4200 1011. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Miasta Słupska.

Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Słupsku obok pok. 224, opublikowana na stronie internetowej www.slupsk.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.slupsk.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Słupsku, Plac Zwycięstwa 3, w Wydziale Zarządzania Nieruchomościami pokój 224, pod numerem tel. 59 84 88 472.

Prezydent Miasta Słupska zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny w trybie właściwym dla ogłoszenia.

0011494641

Słupsk

WYCIĄG Z WYKAZU

Biznes

Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku, działając w imieniu Prezydenta Miasta Słupsk, informuje o **wywieszeniu wykazu wolnego lokalu użytkowego położonego przy ul. Jagiełły 1, przeznaczonego do najmu w drodze I przetargu pisemnego ograniczonego dla oferentów, którzy na dzień zgłoszenia uczestnictwa w przetargu prowadzą działalność gospodarczą i podejmą w będącym przedmiotem przetargu lokalu działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu nieuciążliwej działalności w zakresie wspierania zdrowego trybu życia poprzez ukierunkowanie na propagowanie w szczególności kulturotwórczych aktywności prozdrowotnych z elementami kultury fizycznej o charakterze społecznym, z wykluczeniem działalności gastronomicznej, handlowej, usług biurowych i medycznych oraz innych niespełniających wymogów w zakresie wspierania zdrowego trybu życia oraz nie posiadają zadłużenia wobec Miasta Słupska (np. z tytułu najmu, dzierżaw, podatków, opłat użytkowania wieczystego).**

Termin składania zgłoszeń uczestnictwa w I przetargu i ofert przetargowych na warunkach określonych w ogłoszeniu o przetargu, został oznaczony **do dnia 14 kwietnia 2026 r. do godziny 12:30.**

Lista oferentów zakwalifikowanych do uczestnictwa w I przetargu zostanie wywieszona w dniu **15 kwietnia 2026 r. o godzinie 13:00.**

Część jawna I przetargu, tj. otwarcie ofert i ich ocena formalna, odbędzie się w dniu **20 kwietnia 2026 r. w pokoju nr 6 (I piętro) w budynku Zarządu PGM Sp. z o.o. przy ulicy Tuwima 4 w Słupsku o godzinie 12:00.**

Warunkiem przystąpienia do I przetargu jest:

- **wpłacenie wadium do dnia 10 kwietnia 2026 r.** (data wpływu na konto wynajmującego) na konto mBank nr 81 1140 1153 0000 2180 2900 1001 z opisem w tytule wpłaty: WADIUM za lokal użytkowy (adres lokalu wraz z powierzchnią),
- **brak zadłużenia wobec Miasta** (np. z tytułu najmu, dzierżaw, podatków, opłat użytkowania wieczystego, opłat lokalnych).

Pełną treść ogłoszenia umieszczano na tablicach ogłoszeń:

- Urzędu Miejskiego w Słupsku (przy pokoju nr 214 – II piętro),
- Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku:

- siedziba Administracji Zasobów Gminnych, Plac Zwycięstwa 4 w Słupsku (tablica ogłoszeń przy pokoju nr 3),
- siedziba Administracji Wspólnot Mieszkaniowych, ul. Niemcewicza 15 w Słupsku (tablica ogłoszeń parter),
- siedziba Zarządu PGM Sp. z o.o., ul. Tuwima 4 w Słupsku (tablica na I piętrze),

oraz na stronach internetowych: www.slupsk.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.slupsk.pl, www.pgm.slupsk.pl (w zakładce lokale użytkowe, garaże i reklamy).

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu uzyskać można w Administracji Zasobów Gminy PGM Sp. z o.o., Plac Zwycięstwa 4 w Słupsku (pokój nr 3), **tel. 59 84 87 700.**

Prezydent Miasta Słupska zastrzega sobie prawo do odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn w trybie właściwym dla ogłoszenia.

REKLAMA

0011492646

BURMISTRZ KĘPIC

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości lokalowej wraz z udziałem w gruncie stanowiącej własność Gminy Kępice. **Przetarg odbędzie się w dniu 23.04.2026 r. o godzinie 10:30** w sali nr 203 Urzędu Miejskiego w Kępicach, ul. Niepodległości 6, 77-230 Kępice.

Lp.	Obręb	Nr działki	Adres	Powierzchnia nieruchomości lokalowej	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza netto [zł]	Wysokość wpłaty wadium [zł]
1	Osowo	2	Osowo 23 lokal mieszkalny nr 3	63,84 m ² lokal, 13,62 m ² pomieszczenie piwniczne nr 3A 31,76 m ² pomieszczenie gospodarcze ½ części udziału nr B	SL1M/00011627/5	106.000,00	10.000,00

Do ceny nieruchomości nie zostanie doliczony podatek VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2024 r. poz. 361, 852, 1473, 1721, 1911, z 2025 r. poz. 222)

Osoby zainteresowane nabyciem będą mogły obejrzeć lokal w dniu 21.04.2026 r. w godzinach 12:30 - 13:00

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłata **wadium do dnia 20.04.2026 r.** Wpłatę należy dokonać na konto: Urząd Miejski w Kępicach, BS Usłka o/Kępice, nr konta **10 9315 1043 0040 3768 2000 0030**. Terminem wniesienia wadium określa się dzień wpływu środków na ww. rachunek zgodnie z regulaminem ogłoszenia, który jest integralną częścią ogłoszenia o przetargu. Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kępicach oraz na stronie internetowej www.kepice.pl i stronie Biuletynu Informacji Publicznej <http://www.bip.kepice.pl>. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w pokoju 105 tut. Urzędu lub telefonicznie 59 857 66 21 wew. 35.

POLSKA i ŚWIAT

KRÓTKO

WARSZAWA

Agresywny pasażer samolotu

Do niebezpiecznej sytuacji doszło na lotnisku Chopina. Podczas kołowania 27-letni pasażer z Hiszpanii otworzył drzwi samolotu, zjechał na płytę startową. Został złapany i obojętnie przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Do zdarzenia doszło 12 marca. Funkcjonariusze Straży Granicznej, z warszawskiego lotniska Chopina, dostali informację o agresywnym pasażerze lotu z Tene-ryfy do Warszawy. Jak opowiedzieli kapitan i członkowie załogi samolotu, 27-letni mąż-

czynna nie stosował się do poleceń załogi, nie chciał zająć miejsca, był agresywny. Kilku-krotnie uderzył członka załogi.

Kulminacja zdarzeń nastąpiła podczas kołowania samolotu do stanowiska postojowego, gdy pasażer odepchnął członków załogi i otworzył drzwi samolotu.

Mężczyzna został zatrzymany i umieszczony w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców, gdzie będzie oczekiwania na przekazanie go władzom Hiszpanii.

SZCZECIN

Dla Polaków na Wileńszczyźnie

FOT. PAP/MARCIN BIELECKI

450 paczek ze słodyczami i 230 kartonów z żywnością spakowali w poniedziałek wolontariusze, m.in. uczniowie z Gryfina i Polic, w ramach akcji Paczka dla Rodaka i Bohatera na Kresach - Wielkanoc 2026. Dary wyruszyły na Litwę. Paczki będą rozdawane potrzebującym przed świętami wielkanocnymi.

SOSNOWIEC

Poinformował, że zabił ojca

Sąd aresztował 25-letniego mężczyznę, który w jednym z domów w Sosnowcu zabił swojego 61-letniego ojca. W miniony weekend 25-latek sam powiadomił służby o popełnionej zbrodni - podała w poniedziałek policja.

Ofiara miała kilkadziesiąt ran zadanych nożem, wszystko wskazuje na to, że tłem zbrodni był konflikt ro-

dzinny - wynika z informacji prokuratury.

Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Sosnowcu Bartosz Kilian powiedział PAP, że podejrzany Patryk M. został doprowadzony do Prokuratury Rejonowej Sosnowiec-Południe, gdzie usłyszał zarzut zabójstwa. Przyznał się do winy i odmówił złożenia wyjaśnień.

WARSZAWA

Złożenie w Sejmie projektu uchwały, która wzywa premiera Donalda Tuska do przedstawienia w ciągu 14 dni planu wyjścia z unijnego systemu ETS zapowiedział wiceprezes PiS i kandydat partii na premiera Przemysław Czarnek. Zdaniem Czarneka wyjście z ETS obniżyłoby o kilkadziesiąt procent rachunki za energię. Czarnek powiedział, że Polska „nie może być dalej bankomatem dla unijnej polityki klimatycznej”.

”

Nie może być tak, że Polacy to bankomaty absurdalnej, lewackiej, zideologizowanej polityki klimatycznej Unii Europejskiej

Przemysław Czarnek wiceprezes PiS

„Polska Zbrojna”. Rządowa odpowiedź na weto prezydenta

Marcin Koziestański
Warszawa

Rząd przedstawi alternatywny plan na wypłacenie środków, pierwotnie zaplanowanych w europejskim programie SAFE, określony przez premiera jako program „Polska Zbrojna” - poinformował w poniedziałek wiceszef MON Cezary Tomczyk.

W piątek rząd przyjął uchwałę w sprawie Programu Polska Zbrojna, która upoważnia ministrów obrony i finansów do podpisania umowy dot. unijnego programu SAFE. Zgodnie z uchwałą spłata pożyczki nastąpi ze środków niewliczanych do minimalnego limitu wydatków na obronność. To odpowiedź na decyzję prezydenta Karola Nawrockiego z czwartku, który poinformował, że nie podpisze rządowej ustawy wdrażającej unijny mechanizm SAFE.

W uchwale w sprawie Programu Polska Zbrojna rząd zadeklarował kontynuację działań na rzecz pozyskania środków finansowych także na wsparcie zadań realizowanych przez Policję, Straż Graniczną, Służbę Ochrony Państwa oraz na rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej służącej zwiększeniu bezpieczeństwa państwa.

Według wiceszefa MON prezydenckie weto oznacza, że

FOT. PAMEL SUPERNAK/PAP

Rząd deklaruje, że po wecie prezydenta SAFE będzie realizowany w ramach programu „Polska Zbrojna”

wypłata środków na wspomniane służby bezpieczeństwa jest znacznie utrudniona. - Prezydent zrobił wszystko, żeby policja, Straż Graniczna nie dostała ani grosza. I myślę, że to jest po prostu taka strategia, że im gorzej tym lepiej. Im gorzej będą się czuli funkcjonariusze, policjanci, tym być może z punktu widzenia politycznego dla prezydenta i jego środowiska politycznego, lepiej - powiedział w poniedziałek

Tomczyk na antenie Radiowej Trójki.

Podkreślił, że rząd pracuje nad tym, aby wypłacić wszystkie środki zaplanowane pierwotnie w europejskim programie SAFE. - Pracowaliśmy intensywnie cały weekend i będziemy, myślę, że w ciągu najbliższych kilkunastu godzin pokazywać ten plan alternatywny, który został nazwany przez premiera Donalda Tuska „Polska Zbrojna” - dodał.

- Zrobimy absolutnie wszystko, żeby te środki na polskie bezpieczeństwo wydać - zapewnił.

Uchwała w sprawie Programu Polska Zbrojna upoważnia ministra obrony narodowej oraz ministra finansów i gospodarki do reprezentowania polskiego rządu i podpisania w jego imieniu umowy oraz dokumentów dotyczących pożyczki SAFE, którą Bank Gospodarstwa Krajowego zaciągnie na rzecz Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych. Zobowiązania finansowe BGK z tytułu pożyczki SAFE zostaną objęte gwarancją Skarbu Państwa.

Spłata pożyczki - jak wynika z uchwały - nastąpi ze środków, które nie są wliczane do minimalnego limitu wydatków na obronność. To warunek, który obowiązywał również w przypadku przedłożonej prezydentowi ustawy. Wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz mówił w piątek w Sejmie, że uchwała zabezpiecza budżet resortu obrony.

Zgodnie z uchwałą minister obrony koordynuje wykonywanie działań wynikających z założeń SAFE i złożonego przez Polskę w jego ramach wniosku. Szef resortu obrony zatem reprezentuje Polskę w kontaktach m.in. z Komisją Europejską, a także monitoruje sporządzanie raportów w tej sprawie. PAP

W lesie na Lubelszczyźnie znaleziono szczątki niezidentyfikowanego obiektu powietrznego

Aleksandra Szymczak
Lublin

W miejscowości Krzywówierzba (gmina Wyryki, Lubelskie) odnaleziono szczątki niezidentyfikowanego obiektu latającego.

W poniedziałek po godzinie 9 włodawscy policjanci otrzymali zgłoszenie od mieszkańca gminy Wyryki. Mężczyzna poinformował, że podczas prac prowadzonych na działce leśnej w miejscowości

Krzywówierzba natrafił na fragmenty niezidentyfikowanego obiektu latającego.

- Mężczyzna wykonywał prace leśne na swojej działce. Zauważył drzewo, które było złamane, i w pobliżu znalazł szczątki metalowe na ten moment niezidentyfikowanego obiektu - powiedziała podinspektor Bożena Szymańska z KPP we Włodawie.

Na miejsce natychmiast skierowano patrol policji. Policjanci zabezpieczyli zarówno znalezione elementy, jak i miej-

sce ich odnalezienia. O zdarzeniu powiadomiono również inne służby, w tym Żandarmerię Wojskową w Lublinie oraz Prokuraturę Okręgową w Lublinie, która nadzoruje postępowanie w sprawie kilkunastu rosyjskich dronów, które naruszyły polską przestrzeń powietrzną we wrześniu 2025 roku.

Obecnie na miejscu służby prowadziły czynności mające na celu ustalenie pochodzenia odnalezionych szczątków. Te-

ren zdarzenia został zabezpieczony przez funkcjonariuszy policji, straży oraz żołnierzy.

W wyniku naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej we wrześniu 2025 roku wiele dronów spadło na terenie kraju, w niektórych przypadkach po zestrzeleniu przez lotnictwo NATO. W Wyrykach-Woli (około 12 kilometrów od Krzywówierzby) został zniszczony dach domu mieszkalnego i uszkodzony samochód osobowy. PAP

KENIA

Kenia blokuje
swoich
obywateli

Kenijski minister spraw zagranicznych Musalia Mudavadi powiedział w poniedziałek, że Moskwa i Nairobi uzgodniły, iż obywatele Kenii nie będą już walczyć po stronie Rosji na Ukrainie.

Mudavadi złożył to oświadczenie po rozmowach z ministrem spraw zagranicznych Rosji Siergiejem Ławrowem w Moskwie.

„Jego Ekscelencja rozmawiał z nami na temat dobrobytu Kenijczyków przebywających w Rosji, a w szczególności tych, którzy biorą udział w tej specjalnej operacji” – powiedział Mudavadi. „Chcę jasno powiedzieć, że uzgodniliśmy, iż Kenijczycy nie będą rekrutowani do służby wojskowej za pośrednictwem rosyjskiego Ministerstwa Obrony – nie będą już mogli się do niej zaciągać” – powiedział. „Nie będzie dalszego rekrutowania” – dodał. Kenijski minister spraw zagranicznych podkreślił, że dla Kenijczyków potrzebujących pomocy zostanie zorganizowana pomoc konsularna.

Marcin Koziestański
Los Angeles

Niekwestionowanym zwycięzcą tegorocznych Oscarów został film „Jedna bitwa po drugiej” Paula Thomasa Andersona. Obraz otrzymał sześć statuetek, m.in. za najlepszy film i reżyserię.

W wyścigu po statuetkę w kategorii najlepszy film „Jedna bitwa po drugiej” pokonała „Bugonię” Yorgosa Lanthimos, „F1: Film” Josepha Kosinskiego, „Frankensteina” Guillerma del Toro, „Hamneta” Chloé Zhao, „Wielkiego Marty’ego” Joshua Safdiego, „Tajnego agenta” Klebera Mendoncy Filho, „Wartość sentymentalną” Joachima Triera, „Grzeszników” Ryana Cooglera oraz „Sny o pociągach” Clinta Bentleya.

Nominowani w 16 kategoriach „Grzesznicy” Ryana Cooglera musieli zadowolić się czterema nagrodami. Łączący elementy filmu muzycznego i horroru o wampirach obraz zdobył uznanie akademików w kategoriach: scenariusz oryginalny, aktor pierwszoplanowy (Michael B. Jordan), mu-

Maciek Szczerbowski i Chris Lavis dostali Oscara dla najlepszego animowanego filmu krótkometrażowego

zyka (Ludwig Göransson) oraz zdjęcia (Autumn Durald Arkapaw).

Tuż za „Grzesznikami” – z trzema nagrodami – uplasował się „Frankenstein” Guillerma del Toro. Adaptacja powieści Mary Shelley przyniosła nagrody Kate Haw-

ley za najlepsze kostiumy, Mike’owi Hillowi, Jordanowi Samuelowi i Clonie Furey za charakterystykę i fryzury, a także Tamarze Deverell i Shane’owi Vieau za scenografię. Tym samym nowozelandzka kostiumografka pokonała Małgosię Turzańską, no-

minowaną za kostiumy do „Hamneta” Chloé Zhao.

Dwa Oscary – za najlepszą pełnometrażową animację i piosenkę „Golden” – przyznano „K-popowym łowcom demonów” Chrise Appelhansa i Maggie Kang. Zgodnie z przewidywaniami branżowych portali najlepszą aktorką pierwszoplanową została Jessie Buckley, którą w „Hamnecie” oglądaliśmy jako Agnes – żonę Williama Szekspira usiłującą podnieść się po stracie syna.

Polak ze statuetką

Wśród laureatów znalazł się Maciek Szczerbowski, który wspólnie z Chrisem Lavisem zrealizował krótkometrażową animację „The Girl Who Cried Pearls”. Reżyser ten urodził się w Poznaniu, ale na początku lat 80. wyemigrował z rodziną do Kanady. Trzy lata po ukończeniu studiów scenograficznych na Uniwersytecie Concordia w Montrealu założył z Lavisem grupą artystyczną Clyde Henry Productions. W wywiadzie udzielonym programowi „Dzień Dobry TVN” artysta mówił o swoim związku z Polską. – Czuję się Kanadyjczykiem,

zdecydowanie. Czuję się jak francuski Anglik. Ale wciąż należę do was, na zawsze. Kocham Polskę – zapewniał. Odnosząc się do swych oscarowych szans, podkreślił, że za zwycięstwo uważał samą nominację.

Polityczne akcenty

W trakcie ceremonii zabrało mocnych wystąpień politycznych. Kilkakrotnie padły krótkie nawiązania do sytuacji międzynarodowej. Prezentując laureata Oscara za najlepszy pełnometrażowy film międzynarodowy, sprzeciw wobec wojny i wsparcie dla wolnej Palestyny wyraził Javier Bardem. Publiczność zgromadzona w Dolby Theatre doceniła wypowiedź hiszpańskiego aktora gromkimi brawami. Chwilę później twórca nagrodzonej w tej kategorii „Wartości sentymentalnej”, Joachim Trier, przywołał słowa amerykańskiego pisarza Jamesa Baldwina o tym, że „wszyscy dorośli są odpowiedzialni za wszystkie dzieci, dlatego przestaniemy głosować na polityków, którzy nie biorą tego pod uwagę”. PAP

REKLAMA

Diagnozy systemu i rozmowy o nowych strategiach dla zdrowia w Katowicach – XI Kongres Wyzwań Zdrowotnych za nami

Katowice 16.03.2026 r. – Pod hasłem Nowe strategie dla zdrowia. Czas na redefinicję celów i wyzwiań odbył się w Katowicach XI Kongres Wyzwań Zdrowotnych, jedno z najważniejszych wydarzeń poświęconych ochronie zdrowia w Polsce. W ponad 50 sesjach i debatach, z udziałem ponad 300 prelegentów, przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia, administracji publicznej, środowiska medycznego, nauki, biznesu oraz organizacji pacjenckich rozmawiali o najistotniejszych wyzwaniach stojących przed systemem, w tym o demografii, finansach, nowych technologiach, zdrowiu publicznym i bezpieczeństwie. Rekordowa edycja HCC2026 zgromadziła 5500 uczestników, w tym 3500 stacjonarnie.

Na przestrzeni jedenastu lat Kongres Wyzwań Zdrowotnych wyrósł na jedno z najważniejszych miejsc debaty o kondycji i przyszłości polskiej ochrony zdrowia. Każda kolejna edycja przyciąga coraz liczniejsze grono uczestników i ekspertów, co pokazuje, jak duże znaczenie mają dziś bezpośrednie spotkania, wymiana perspektyw i rozmowa prowadzona ponad podziałami instytucjonalnymi czy środowiskowymi.

– Od października bardzo dużo się zadziało. Podpisaliśmy ponad tysiąc umów z KPO i Funduszem Medycznym, a w całym kraju toczą się setki

inwestycji w ochronie zdrowia. Już nie tylko rozmawiamy o zmianach, ale wdrażamy konkretne rozwiązania odpowiadające na wyzwania demograficzne i potrzeby starzejącego się społeczeństwa. – wskazała **Jolanta Sobierańska-Grenda**, ministra zdrowia.

Inauguracja w nowej formule

Inauguracja kongresu miała w tym roku nową formułę, opartą na bezpośredniej wymianie pytań i odpowiedzi między przedstawicielami kluczowych środowisk systemu a decydentami. Uczestnicy debaty poruszyli kwestie jakości leczenia, sposobu finansowania świadczeń, dostępu do innowacji, bezpieczeństwa lekowego, deregulacji, przewidywalności finansowania oraz współodpowiedzialności za efekty zdrowotne pacjentów. Wypowiedzi pokazały, że choć perspektywy

poszczególnych środowisk bywają odmienne, wspólnym mianownikiem pozostaje potrzeba większej przejrzystości, lepszego planowania i rozwiązań, które będą wzmacniać skuteczność całego systemu.

Cyfrowa transformacja ochrony zdrowia: między innowacją, bezpieczeństwem a praktyką wdrożeń

Jednym z najmocniej wybrzmiewających wątków podczas sesji **Wyzwania E-zdrowia – co działa, a co blokuje rozwój?** była kwestia realnych zasobów potrzebnych do prowadzenia cyfrowej transformacji w placówkach medycznych. W swojej wypowiedzi **Przemysław Jesionowski**, prezes IC Solutions, zwracał uwagę, że największym wyzwaniem nie są dziś wyłącznie same technologie czy nawet liczba projektów, ale przede wszystkim ograni-

czone kadry, krótki czas na realizację wdrożeń i kumulacja wielu zadań w tym samym okresie. W tej samej sesji **Krzysztof Grodecki**, wiceprezes Asseco Poland, zwracał uwagę, że skala i tempo wdrożeń związanych z cyfryzacją ochrony zdrowia są dziś dużym wyzwaniem organizacyjnym, ale rynek ma już kompetencje, by sobie z nimi poradzić. Podkreślał, że przy tak dużej liczbie równoległe prowadzonych projektów kluczowe okazują się doświadczenie, zaplecze organizacyjne i dobrze zbudowana sieć partnerska.

Jak budować efektywny szpital?

Podczas sesji **Efektywny szpital. Czyli jaki?** dużo miejsca zajęło pytanie o zdefiniowanie nowoczesnej i dobrze zarządzanej placówki. W wypowiedziach wyraźnie wybrzmiało, że efektywny szpital nie może być rozumiany wyłącznie przez pryzmat kosztów czy liczby wykonanych świadczeń, ale przede wszystkim jako organizacja budowana wokół potrzeb pacjenta i realnych możliwości personelu.

Młodzi pacjenci, system pod presją. Zdrowie psychiczne, profilaktyka i prawa młodego pokolenia

W sesji **Kryzys zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – system pod presją**, **Aleksandra Lewandowska**, konsultantka krajowa w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, podkreślała, że dziś nie można już mówić o kryzysie samej psychiatrii dziecięcej w takim znaczeniu,

jak kilka lat temu, ponieważ w ostatnich latach udało się zbudować nowy, środowiskowy model opieki. Jej zdaniem prawdziwym i nadal narastającym problemem pozostaje jednak kryzys zdrowia psychicznego młodego pokolenia, którego skala z roku na rok rośnie.

W sesji System bez młodych?

O zdrowiu i prawach dzieci oraz młodzieży bez cenzury, **Paulina Piechna-Więckiewicz**, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, zwracała uwagę, że szkoła nie może być traktowana jako instytucja, która samodzielnie rozwiąże wszystkie problemy zdrowotne i społeczne młodych ludzi. Podkreślała, że rolą systemu edukacji jest przede wszystkim profilaktyka, wczesne wsparcie i tworzenie bezpiecznego środowiska, ale nie zastąpi on specjalistycznych świadczeń zdrowotnych.

Jak budować bezpieczeństwo lekowe: między krajowymi rozwiązaniami a europejską koordynacją

Kongres był okazją do rozmowy na temat bezpieczeństwa lekowego, m.in. w ramach sesji o tym właśnie tytule. **Mateusz Oczkowski**, dyrektor Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji w Ministerstwie Zdrowia, wskazywał, że w obliczu sytuacji kryzysowych trzeba poświęcić kwestię cenową, żeby pacjent miał zagwarantowane leki. Podkreślał, że Polska wypracowała już rozwiązania, które na tej innych państw Unii Europejskiej stawiają ją w pozycji jednego

z bardziej zaawansowanych krajów w tym obszarze.

Między profilaktyką a sprawnością systemu

W trakcie sesji **Szczepienia w Polsce – bilans skuteczności i luki systemowe** dużo uwagi poświęcono nie tylko skuteczności samych programów szczepień, ale też barierom systemowym, które ograniczają ich pełny potencjał. Dr Paweł Grzesiowski, Główny Inspektor Sanitarny, zwracał uwagę, że o szczepieniach należy mówić przede wszystkim w kategoriach inwestycji w zdrowie publiczne i realnych oszczędności dla systemu, a nie wyłącznie kosztu jednostkowego. Podkreślał, że skuteczna polityka szczepień powinna opierać się na powszechnej dostępności i centralnie organizowanych rozwiązaniach, które zwiększają efektywność zakupów i upraszczają cały mechanizm.

Nagrody

Kongresowi towarzyszyły także gale wyróżniające osoby i inicjatywy realnie wpływające na jakość ochrony zdrowia. Podczas wieczornej gali **Kobieta Rynku Zdrowia 2026** uhonorowano 13 laureatek wyłonionych z rankingu 100 najbardziej wpływowych kobiet w polskiej ochronie zdrowia, a drugiego dnia wydarzenia w ramach **IX Konkursu Zdrowy Samorząd** nagrodzono samorządy realizujące wartościowe i skuteczne programy z zakresu profilaktyki, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

PRACA SZYKUJĄ SIĘ TYSIĄCE MIEJSC PRACY

W firmach rekruterskich już zacierają ręce

Agnieszka Kamińska
agnieszka.kaminska@polskapress.pl

Ewentualne uruchomienie środków z unijnego programu SAFE czy krajowego „SAFE 0 procent” oraz ogólna modernizacja sił zbrojnych to potężny impuls rozwojowy.

Prognozy pozwalają szacować powstanie tysięcy nowych miejsc pracy. Efekt ten nie ograniczy się jedynie do państwowych gigantów, ale „rozleje się” na całe łańcuchy dostaw – mówi Strefie Biznesu Mirosław Białobrzewski, prezes agencji pracy Golden Serwis.

W tym roku w budżecie państwa na sfinansowanie obrony narodowej przeznaczone zostaną rekordowe

środki w wysokości 200,1 mld zł. Przypomnijmy, że za ok. 53 proc. rynku odpowiada Polska Grupa Zbrojeniowa. W spółkach należących do grupy liczba pracowników wzrosła z 17 244 w 2021 r. do 19 649 w 2024 r., czyli o 14 proc. Równie dynamicznie rozwija się sektor prywatny – 22 największe prywatne spółki zatrudniają ponad 14 tys. osób, zwiększając poziom zatrudnienia od 2021 r. o blisko 20 proc. Na polskim rynku obronnym systematycznie przybywa też małych i mikroprzedsiębiorstw działających na rzecz sektora zbrojeniowego. Coraz większą aktywność na rynku wykazują także start-upy o profilu obronnym (specjalizują się głównie w innowacyjnych technolo-

giach, elektronice militarnej i nowoczesnych systemach bezpieczeństwa).

Wszystko wskazuje na to, że branża może być jedną z najbardziej przyszłościowych, jeśli chodzi o kreowanie nowych miejsc pracy.

– Ewentualne uruchomienie środków z unijnego programu SAFE czy krajowego „SAFE 0 procent” oraz ogólna modernizacja sił zbrojnych to potężny impuls rozwojowy, który sprawi, że sektor obronny stanie się jednym z najbardziej chłonnych obszarów polskiej gospodarki. Prognozy pozwalają szacować powstanie tysięcy nowych miejsc pracy, a efekt ten nie ograniczy się jedynie do państwowych gigantów, ale „rozleje się” na całe łańcuchy dostaw –

od dużych przedsiębiorstw produkujących sprzęt wojskowy, po mniejsze firmy technologiczne i podwykonawców – mówi Strefie Biznesu Mirosław Białobrzewski, prezes Golden Serwis.

Popyt na pracowników będzie rósł dwutorowo; obejmie pracowników operacyjnych i specjalistów wysokiego szczebla

Zapotrzebowanie na kadry, jak mówi prezes Mirosław Białobrzewski, będzie dwutorowe i obejmie zarówno specjalistów wysokiego szczebla, jak i pracowników operacyjnych.

– Największej dynamiki rekrutacyjnej spodziewamy się w produkcji przemysłowej i in-

żynierii (np. mechanicy czy operatorzy maszyn), IT i cyberbezpieczeństwie (specjaliści od systemów sterowania, łączności czy ochrony danych) oraz logistyce (eksperti od zarządzania łańcuchem dostaw i obsługi dużych kontraktów obronnych). Warto podkreślić istotną rolę elastycznych form zatrudnienia. Pracownicy tymczasowi znajdują szerokie zastosowanie w trzech kluczowych obszarach, zarówno w produkcji przy nagłym zwiększeniu wolumenu zamówień i konieczności szybkiego skalowania zespołów, jak i przy budowie infrastruktury w związku z modernizacją baz, poligonów i zaplecza magazynowego oraz przy okazji projektów krótkoterminowych – dodaje Mirosław Białobrzewski.

Wzrost atrakcyjności tej branży wynika nie tylko z oferowanych stawek, atutem będzie też stabilność zatrudnienia

Rekrutację nie będą ograniczone do jednego regionu – zapotrzebowanie obejmie całą Polskę, ze szczególnym uwzględnieniem dotychczasowych zagłębi przemysłowych oraz nowych hubów technologicznych.

– Jeśli chodzi o wynagrodzenia, sektor obronny staje się niezwykle konkurencyjny. Wzrost atrakcyjności tej branży wynika nie tylko z oferowanych stawek, które w obszarach IT czy inżynierii często przewyższają średnią rynkową, ale również z wyjątkowej stabilności zatrudnienia – mówi Mirosław Białobrzewski. ©

Największej dynamiki rekrutacyjnej spodziewamy się w produkcji przemysłowej i inżynierii – mówi Mirosław Białobrzewski, prezes agencji pracy Golden Serwis

Coś nowego dzieje się z zakupami alkoholu w Polsce

Agnieszka Kamińska
agnieszka.kaminska@polskapress.pl

Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego postulowała wprowadzenie bezwitrynowej sprzedaży alkoholu.

„Sprzedaż bezwitrynowa to mniej impulsywnych zakupów alkoholu i ograniczona widoczność alkoholu szczególnie dla dzieci” – wskazywała organizacja. Byłaby to alternatywna dla całkowitego zakazu sprzedaży alkoholu na stacjach paliw, czego domagają się niektóre środowiska. Z najnowszych badań wynika jednak, że ekspozycja napojów alkoholowych na półkach ma znikomy wpływ na impulsywne zakupy tych produktów.

69% zapytanych Polaków (badano osoby powyżej 18 lat) nie kupuje alkoholu impulsywnie lub robi to „rzadko albo bardzo rzadko”. Badanie przeprowadzone na ogólnopolskim panelu badawczym Ariadna dowodzi, że w przypadku kobiet i mieszkańców małych wsi ten odsetek jest jeszcze wyższy – wynosi odpowiednio 72% i 80%. Jedynie 10% zapytanych osób przyznało, że kupuje impulsywnie alkohol często lub bardzo często.

– Zdecydowana większość respondentów deklaruje, że zakupy napojów z procentami mają charakter raczej planowy. Oznacza to, że w świadomości konsumentów są produktami związanym z określoną okazją społeczną lub konsumpcyjną, a nie spontaniczną decyzją zakupową. Impulsywność zakupów

różnicuje się ze względu na płeć oraz miejsce zamieszkania. Wyższy odsetek deklaracji o braku zakupów impulsywnych wśród kobiet oraz mieszkańców wsi i małych miast może wskazywać na bardziej zachowawcze wzorce konsumpcji alkoholu w tych grupach – komentuje dr Marcin Jendrzejczak z Instytutu Inicjatyw Gospodarczych i Konsumentkich.

Autorzy badania przyjrzeni się też, jakie napoje alkoholowe najczęściej kupowane są w sposób spontaniczny. Jeśli już klienci decydują się na nieplanowane zakupy, to wybierają głównie piwo (56% badanych). Następnie wino (28%), wódkę (25%) i whisky (22%). Okazuje się też, że piwo jest numerem jeden w spontanicznych zakupach we wszystkich badanych grupach społecznych. Wykształcenie, wiek czy miejsce zamieszkania nie mają tu znaczenia.

– Dominacja piwa w tej kategorii potwierdza jego wysoką pozycję w polskiej kulturze konsumpcji alkoholu. Piwo jest produktem o niskiej cenie jednostkowej, często powiązanym z codziennymi sytuacjami społecznymi, co czyni je bardziej podatnym na spontaniczne decyzje zakupowe niż pozostałe produkty alkoholowe – dodaje dr Marcin Jendrzejczak.

Do kupowania w sposób impulsywny i nieplanowany skłaniają przede wszystkim akcje promocyjne i możliwość nabycia większej liczby produktów za niższą cenę. „Zakupy pod wpływem okazji wielopakowych mają największe znaczenie dla konsumentów w wieku

FOT. ARCHIWALNE J. WOJTOVICZ/POLSKA PRESS

„Schowanie” alkoholu w sklepach może nie wpłynąć na spadek sprzedaży impulsywnej tych produktów

35-44 lata (41%) oraz dla mężczyzn (37%)” – czytamy w raporcie z badania.

Wyniki badania pokazują jasno, że ekspozycje produktów alkoholowych w sklepach nie wpłynęły znacząco na decyzje klientów o zakupach alkoholu pod wpływem chwili. Jedynie kilkanaście procent respondentów stwierdziło, że alkohol „na widoku” rzeczywiście skłonił ich do dokonania takiego zakupu.

„Ekspozycja napojów alkoholowych na półkach niedostępnego stoiska za sprzedawcą ma znikomy wpływ na zakupy impulsywne tych produktów – 12% wskazało respondentów. Tym samym tzw. sprzedaż bezwitrynowa nie ma przełożenia na zmniejszenie i tak już niewielkich impulsywnych zakupów napojów z procentami” – czytamy w raporcie z badania.

Tymczasem pod koniec ub. roku do resortu zdrowia wpłynęła petycja Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego. Organizacja proponowała wprowadzenie tzw. bezwitrynowej sprzedaży alkoholu we

wszystkich punktach handlu detalicznego, co miałoby ograniczyć kupowanie produktów alkoholowych w sposób impulsywny i spontaniczny.

„Sprzedaż bezwitrynowa to mniej impulsywnych zakupów alkoholu i ograniczona widoczność alkoholu szczególnie dla dzieci i młodzieży oraz osób uzależnionych” – czytamy w petycji organizacji. Propozycja, jak wskazała organizacja, miałaby stanowić alternatywę dla całkowitego zakazu sprzedaży alkoholu na stacjach paliw, o który zabiegają niektóre środowiska.

POPiHN powoływał się m.in. na badania w Wielkiej Brytanii, gdzie ekspozycja alkoholu w przestrzeni handlowej (np. przy kasach czy w centralnych punktach sklepu), miała bezpośredni wpływ na decyzje zakupowe. Organizacja proponuje, aby produkty alkoholowe pozostawały w ofercie placówek handlowych, ale były w jakiś sposób oddzielone od klientów np. nieprzezroczystą przesłoną z pleksi. Autorzy petycji twierdzą, że dzięki temu konsumenci kupo-

waliby świadomie i nie pod wpływem bodźców wizualnych, a przestrzeń handlowa stałaby się bardziej neutralna i przyjazna społecznie. Poza tym ograniczenia dotyczyłyby wszystkich placówek.

„Takie rozwiązania funkcjonują już w polityce antynikotynowej. Wiemy, jak ograniczenie ekspozycji wpływa na zachowania konsumentów. To jest narzędzie prewencji, a nie pozorowanie działań. Jeżeli mamy wprowadzać ograniczenia, róbmy to równo i w sposób, który rzeczywiście ogranicza impulsy, a nie sektory rynku – mówi dr Leszek Wiwała, prezes POPiHN, cytowany w komunikacie.

Z badania Ariadny wynika jednak, że na spadek zakupów w sposób emocjonalny i impulsywny nie wpływa znacząco bezwitrynowa sprzedaż alkoholu lub taka, gdzie produkt nie jest prezentowany na półkach.

– Impulsywność zakupów ma charakter marginalny, a jeśli się pojawia, to jest przede wszystkim efektem bodźców cenowych, a nie ekspozycji produktu czy przypadkowego kontaktu z ofertą w sklepie. Jeśli jedynie niewielka część respondentów wskazuje widoczność alkoholu jako czynnik skłaniający do zakupu impulsywnego, może to oznaczać, że decyzje o zakupie alkoholu są podejmowane jeszcze przed wejściem do sklepu. W takim ujęciu regulacje dotyczące sposobu prezentacji alkoholu w punktach sprzedaży mogą mieć ograniczony wpływ na faktyczne zachowania zakupowe konsumentów. Wyniki badań mówią, że najważniej-

szą rolę odgrywają mechanizmy ekonomiczne. Konsument reaguje głównie na bodźce związane z opłacalnością zakupu, takie jak oferty wielopakowe. Z perspektywy socjologii konsumpcji sugeruje to, że decyzje zakupowe w tej kategorii produktów są w dużej mierze racjonalizowane ekonomicznie, a nie wyłącznie emocjonalne – mówi dr Marcin Jendrzejczak z Instytutu Inicjatyw Gospodarczych i Konsumentkich.

Sprawdzono też tendencje do zakupów impulsywnych wśród kierowców. Z badania wynika, że 66% zapytanych kierowców nie kupuje alkoholu pod wpływem impulsu lub robi to rzadko. Kierowcy, którym zdarza się kupić alkohol impulsywnie, najczęściej (57% wskazało) decydowali się na piwo. Na drugim miejscu było wino (29%), wódka i whisky (po 24%).

Autorzy badania wskazują też, że w tej grupie alkohol był najrzadziej kupowanym produktem na tle wyrobów tytoniowych oraz słonych i słodkich przekąsek. 20% badanych kupowało impulsywnie przekąski, a 39% – produkty tytoniowe, alkohol miał 9% wskazań.

– Zachowania zakupowe kierowców nie różnią się istotnie od całej populacji, a napoje alkoholowe są w tej grupie najrzadziej kupowaną impulsywnie kategorią produktów w porównaniu z wyrobami tytoniowymi czy przekąskami. Może to świadczyć o stosunkowo wysokiej świadomości konsekwencji związanych z prowadzeniem pojazdu i spożyciem alkoholu – komentuje dr Marcin Jendrzejczak. ©©

Polska wraca do tematu schronów. To może zmienić sposób budowy szkół i szpitali

Marek Knitter
marek.knitter@polskapress.pl

Obecnie infrastruktura miejska, zarówno obiekty użyteczności publicznej, jak i prywatne, w dużej mierze nie jest przystosowana do zapewnienia ludności schronienia w sytuacji zagrożenia.

To będzie się jednak zmieniało w najbliższych latach, uważa Wojciech Bartelski przewodniczący rady nadzorczej Polimex Mostostal i jednocześnie prezes spółki Tramwaje Warszawskie.

– Niestety infrastruktura miejska nie jest przystosowana do schronienia ludności, nie mówiąc już o pełnych schronach. Wynika to przede wszystkim z faktu, że przez wiele lat w Polsce nie było poczucia realnego zagrożenia. Ostatnie obiekty, schrony oraz miejsca ewakuacji, budowano jeszcze w latach osiemdziesiątych,

w czasach obaw przed atakiem wojsk NATO. Dzisiaj to już oczywiście historia – powiedział Strefie Biznesu Wojciech Bartelski w kuluarach seminarium pt. „Wojna tuż za granicą – lekcje dla Polski” zorganizowanego przez spółkę giełdową Polimex Mostostal.

Obecnie w Polsce zaczyna się jednak poważna dyskusja na temat odbudowy systemu ochrony ludności.

– Już wiemy, że dziś tylko bardzo niewielki odsetek ludności znalazłby miejsce w schronach na wypadek ataków powietrznych czy innych sytuacji zagrożenia. Jestem przekonany, że państwo i służby – zarówno rządowe, jak i samorządowe – zmobilizują się i wspólnie przynach. Wynika to z faktu, że przez wiele lat w Polsce nie było poczucia realnego zagrożenia. Ostatnie obiekty, schrony oraz miejsca ewakuacji, budowano jeszcze w latach osiemdziesiątych,

Jak podkreślił, konieczne jest wypracowanie nowych rozwiązań prawnych i organizacyj-

nych. Według niego szczególnie ważne będzie uwzględnianie funkcji ochronnych w nowych budynkach publicznych.

– W pierwszym rzędzie będą to obiekty użyteczności publicznej budowane przez samorządy, tak aby miały komponent służący w razie zagrożenia do ochrony ludności – powiedział Bartelski.

Chodzi zarówno o pełnowartościowe schrony, jak i inne formy zabezpieczenia.

– Potrzebne są różne rozwiązania – od schronów, w których można spędzić kilkadziesiąt godzin, po miejsca tymczasowej ewakuacji czy punkty pomocy medycznej – wyjaśnił.

Jak przyznał, taka polityka będzie oznaczała dodatkowe koszty.

– Nie ma możliwości fizycznej ani finansowej, żeby zbudować wszystko naraz. Jeżeli będziemy działać stopniowo, rok po roku, przydużymy się do tego, że budując nowe szkoły

czy szpitale tworzymy również wzmocnione, wentylowane przestrzenie na poziomie minus jeden, które w razie potrzeby mogą służyć jako schronienie – powiedział Bartelski.

Jego zdaniem kluczowa będzie konsekwencja i rozłożenie inwestycji w czasie. Dzięki temu po kilku latach Polska będzie znacznie lepiej przygotowana na sytuację kryzysową.

Wojciech Bartelski odniósł się także do przykładów infrastruktury powstającej obecnie w Warszawie.

– Budujemy pierwszy w Warszawie długi tunel tramwajowy pod Dworcem Zachodnim, od ulicy Szczęśliwickiej. Projekt powstał jeszcze przed wojną w Ukrainie i nie był planowany jako obiekt ochronny. To jest obiekt typowo cywilny i komunikacyjny, nie był projektowany jako schron – powiedział Bartelski.

Dodał jednak, że w obecnej sytuacji każdy taki obiekt jest

analizowany pod kątem bezpieczeństwa.

– Służby z Urzędu Wojewódzkiego badają tego typu inwestycje i w razie potrzeby mogą wydać decyzję o ich wzmocnieniu lub doposażeniu w dodatkowe instalacje – powiedział Bartelski.

Jak wyjaśnił, w przypadku tunelu pełne przekształcenie go w schron byłoby jednak nieuzasadnione ze względów ekonomicznych, ale „taka przestrzeń podziemna i tak może pełnić pewne funkcje ochronne”.

W Warszawie realnym miejscem natychmiastowego schronienia pozostaje dziś głównie metro.

– Tak naprawdę tylko linie metra mogą pełnić taką funkcję, ale dla większości mieszkańców są one jednak zbyt daleko od domu – dodał Bartelski.

Przypomniał także, że w stolicy istnieje ponad tysiąc dawnych schronów z czasów PRL.

– Łatwo sobie jednak wyobrazić, że obiekty nieużywane i niemodernizowane od lat 60. i 70. są dziś w bardzo złym stanie technicznym. Wiele z nich wymagałoby gruntownej przebudowy lub budowy od nowa, ponieważ instalacje są całkowicie zdegradowane. Mniej więcej 1/3 z nich nadaje się do przebudowy, ale ta praca jest jeszcze przed nami – dodał Bartelski.

Wojciech Bartelski wyraził jednocześnie nadzieję, że polskie firmy budowlane będą odgrywać w tym procesie ważną rolę.

– Jako przewodniczący Rady Nadzorczej Polimex Mostostal mam nadzieję, że nasza spółka weźmie aktywny udział w przygotowaniu oferty różnego rodzaju obiektów zabezpieczenia. Potrzeby w tym zakresie będą przez wiele lat rosły i chcemy mieć w tym swój udział – podsumował Wojciech Bartelski. ©©

Polskie firmy gotowe na wielki wiatr

Maciej Badowski
maciej.badowski@polskapress.pl

Najistotniejsze jest podejście do tego, aby wykorzystać krajowy łańcuch dostaw - mówi Strefie Biznesu Janusz Gajowiecki, prezes Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej, podczas kongresu Energia z Polski - Local First.

Jednocześnie podkreśla, że polskie firmy są gotowe na większy udział w projektach wiatrowych, ale rozwój sektora hamują dziś bariery administracyjne i brak długoterminowych sygnałów inwestycyjnych.

„Myślimy po polsku”, czyli impuls dla rynku

Podczas kongresu Energia z Polski - Local First nie przedstawiono formalnej definicji local contentu. Zdaniem Janusza Gajowieckiego nie jest to jednak najważniejsze.

- Dowiedzieliśmy się bardzo dużo i to jest jasny impuls dla wszystkich inwestorów, a szczególnie spółek Skarbu Państwa, jak minister przestrzega tę definicję. Słowa skierowane do szefów koncernów energetycznych były

jednoznaczne: chłopaki, dziewczyny, myślimy po polsku - mówi i podkreśla, że istotniejsze od samej definicji jest podejście do budowy krajowego łańcucha dostaw.

- Możemy dobierać odpowiednie sformułowania prawne i monitorować local content, tworzyć statystyki, ale najważniejsze jest to, aby wykorzystać łańcuch dostaw - dodaje.

Prezes PSEW przypomina, że energetyka wiatrowa od początku funkcjonowania w Polsce promowała udział krajowych przedsiębiorstw. - To my jako sektor mówiliśmy o local contentie i pokazywaliśmy, jak polscy przedsiębiorcy wspierają transformację energetyczną w całej Unii Europejskiej - podkreśla.

Polskie firmy gotowe na większy udział

Zdaniem Gajowieckiego krajowe firmy mają duży potencjał, szczególnie w energetyce wiatrowej na lądzie.

- To sektor, który jest mocny, jeżeli chodzi o łańcuch dostaw. Udziały sięgają nawet 50 proc. Mamy wspaniałe firmy inżynierskie, instalacyjne i budowlane, które realizują inwestycje w Pol-

sce i w krajach sąsiednich - mówi.

Jego zdaniem daje to podstawy do budowy silnej pozycji także w morskiej energetyce wiatrowej. - Przy takim nacisku decydentów, aby projekty realizować w naszym kraju, jest to jak najbardziej realne. Wierzę, że te wskaźniki będziemy mogli nawet przeskoczyć - podkreśla.

Bariery administracyjne hamują inwestycje

Największym problemem dla rozwoju energetyki wiatrowej pozostaje dziś proces administracyjny.

- Jesteśmy w pułapce administracyjnej. Wydłużający się permitting powoduje rozczarowanie inwestorów, którzy liczą na wsparcie administracji publicznej w drodze do uzyskania pozwolenia na budowę - mówi Gajowiecki.

Jak wskazuje, przygotowanie dokumentacji projektu wiatrowego może trwać od siedmiu do dziesięciu lat.

- Nie możemy zrealizować decyzji środowiskowych, ukończyć planów zagospodarowania przestrzennego, a na końcu pojawia się informacja, że nad danym terenem latają samoloty.

FOT. 123RF

Tych barier jest bardzo dużo - wyjaśnia.

Dlatego, jego zdaniem, potrzebny jest jasny sygnał polityczny. - Jeżeli premier i odpowiedni ministrowie nie wyrażą jednoznacznego poparcia dla tej technologii, to po prostu jej nie zrealizujemy - podkreśla.

Potrzebny plan dla morskiej energetyki wiatrowej

W przypadku offshore kluczowa jest stabilna strategia państwa. - Bardzo ważny jest strategiczny plan i polityka ener-

getyczna Polski, aby ta technologia mogła rozwijać się w sposób zaprogramowany w kolejnych latach - mówi prezes PSEW.

Bez jasnych harmonogramów inwestycji trudno będzie rozwijać krajowy łańcuch dostaw. - Jeżeli nie będzie zaprogramowanych kolejnych projektów, łańcuch dostaw się nie wydarzy, bo nie będzie pod co powstawać - zaznacza.

Gajowiecki krytycznie ocenia sygnały płynące z projektu Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu. - Są bardzo złe z perspektywy ograniczenia części

projektów. Mam nadzieję, że zostanie przywrócona wersja z lipca ubiegłego roku, która w pełni wykorzystuje potencjał Morza Bałtyckiego i potencjał lokalnych firm - mówi.

Energia z wiatru fundamentem bezpieczeństwa

Zdaniem Gajowieckiego znaczenie energetyki wiatrowej dla gospodarki jest często niedoceniane.

- Energia z wiatru oznacza bezpieczeństwo energetyczne. Nie będzie wolnej Polski i dobrobytu, jeżeli sektor gospodarczy wart 500 mld zł nie będzie się rozwijał - podkreśla.

Jak dodaje, tania i czysta energia jest warunkiem nowych inwestycji przemysłowych. - Bez niej firmy energochłonne nie będą realizować dużych inwestycji ani wchodzić na rynek - zaznacza.

Według prezesa PSEW energetyka wiatrowa jednocześnie napędza wzrost gospodarczy i umożliwia dalszy rozwój przemysłu. - Mam często wrażenie, że ani skala tego sektora, ani jego znaczenie nie są w Polsce w pełni doceniane - podsumowuje. ©©

Inwestowanie przestaje być domeną mężczyzn. Kobiety coraz mocniej wchodzi na rynek

Marek Knitter
marek.knitter@polskapress.pl

Polki są coraz bardziej aktywne w inwestowaniu. W ciągu kilku lat ich udział wśród inwestorów XTB wzrósł prawie trzykrotnie, a dziś stanowią już niemal 19% aktywnych klientów.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Dane XTB pokazują, że cele kobiet są zbieżne z celami mężczyzn: koncentrują się na ochronie kapitału przed inflacją, dywersyfikacji i maksymalizacji zysków

inwesterek. Najwyższy odsetek odnotowano także w Rumunii (21,70%), Słowacji (18,90%) i Portugalii (18,80%).

Rośnie także udział kobiet wśród nowych inwestorów w Polsce i w 2025 roku stanowił on także niemal 19%. W Europie najwyższy udział nowych inwesterek odnotowano w Czechach (19,20%), Portugalii (24,30%), Rumunii (22,80%), Słowacji (22,10%) oraz Hiszpanii (18,10%).

- Dziś zmienia się nie tylko skala obecności kobiet na rynku, ale też jakość tej obecności. Inwestowanie dla wielu kobiet stało się naturalnym elementem zarządzania finansami i planowania przyszłości. Inwestorki mają sprecyzowane oczekiwania, wysoką świadomość finansową i coraz częściej myślą w perspektywie długotermino-

wej. Można się spodziewać, że to trend, który będzie się umacniał i coraz silniej wpływał na kształt całego rynku finansowego w Polsce - komentuje dr Monika Gorgoń, dyrektor działu prawnego XTB.

Wykształcone specjalistki w szczytowej karierze

Klientki XTB to przede wszystkim aktywne zawodowo specjalistki w szczytowej karierze. Są dobrze wykształcone - 74% z nich posiada wykształcenie wyższe (w tym 13% finansowe), podczas gdy wśród mężczyzn odsetek ten wynosi 46% (7% finansowe).

Kobiety częściej niż mężczyźni pracują również w sektorach związanych z finansami i bankowością (9% wobec 4%)

oraz zajmują stanowiska specjalistyczne w sektorze niefinansowym. Oznacza to, że wiele z nich na co dzień funkcjonuje w środowisku wymagającym analitycznego myślenia, odpowiedzialności i długoterminowego planowania. Inwestowanie staje się logicznym rozszerzeniem ich aktywności zawodowej i naturalnym elementem świadomego zarządzania własnymi finansami.

Te same ambicje, te same cele

Analiza motywacji inwestycyjnych pokazuje, że cele kobiet i mężczyzn są niemal identyczne. Ochronę przed inflacją wskazuje 39% kobiet i 37% mężczyzn. Dywersyfikację - 28% kobiet i 26% mężczyzn. Maksymalizację zysków - odpowiednio 22% i 23%, a krótkoterminowy trading 11% i 14%. Różnice są minimalne i podważają utrwalony przez lata stereotyp bardziej zachowawczego podejścia kobiet do inwestowania.

Jednocześnie kobiety częściej wskazują potrzebę zabezpieczenia się przed nieprzewidzianymi wydatkami oraz wykazują wysoką świadomość wyzwań emerytalnych. Aż 91% kobiet przyznaje, że obawia się wpływu krótszego okresu pracy zawodowej i przerw związanych z opieką nad dziećmi czy innymi

członkami rodziny na wysokość przyszłych świadczeń emerytalnych.

- Kobiety coraz częściej postrzegają inwestowanie jako sposób na zabezpieczenie swojej przyszłości i wzmocnienie finansowej niezależności. Myślą długoterminowo, ale nie rezygnują z ambicji osiągania atrakcyjnych stóp zwrotu - dodaje dr Monika Gorgoń.

Większa decyzyjność, ale mniejsza aktywność

Kobiety rozpoczynają inwestowanie z o 48% wyższym pierwszym depozytem. Szybciej dokonują pierwszej wpłaty i częściej inwestują wyższe kwoty, choć wykonują mniej transakcji (mediana wynosi 8 w ciągu 90 dni wobec 12 u mężczyzn). Dłużej utrzymują również pozycje, szczególnie w przypadku ETF-ów (średnio 40 dni wobec 25 dni u mężczyzn), co wskazuje na częstsze stosowanie strategii długoterminowej.

Co istotne, poziom kapitału i wartość instrumentów finansowych kobiet i mężczyzn są bardzo zbliżone. Największa grupa (41% klientek i 44% klientów) posiada oszczędności poniżej 22 500 zł, a w przedziale 22 500-89 999 zł znajduje się 29% klientek i 26% klientów.

- Obserwujemy, że kobiety rozpoczynają inwestowanie

z wyraźną strategią i zdecydowaniem. Działają rzadziej, ale bardziej konsekwentnie, koncentrując się na dłuższym horyzoncie. Co istotne, skala ich zaangażowania kapitałowego jest zróżnicowana, m.in. jest zbliżona do mężczyzn, co potwierdza, że inwestowanie przestało być domeną najbogatszych i stało się narzędziem do codziennego zarządzania finansami - komentuje dr Monika Gorgoń.

W 2025 roku wśród najpopularniejszych instrumentów wybieranych przez kobiety znalazły się akcje Nvidia, Orlen i KGHM oraz ETF-y oparte na indeksach S&P 500, NASDAQ 100 i MSCI World. Taki wybór odzwierciedla charakterystyczny mikros: z jednej strony globalne, rozpoznawalne spółki technologiczne, które często stanowią naturalny punkt wejścia dla nowych inwestorów, z drugiej dobrze znane lokalne spółki.

Inwestorki łączą ekspozycję na globalne spółki technologiczne z inwestycjami w polskie firmy, budując zdywersyfikowane portfele. Rosnąca liczba wykształconych i świadomych kobiet na rynku to trend, który w kolejnych latach będzie coraz silniej wpływał na strukturę i rozwój polskiego rynku kapitałowego. ©©

1,3 bln zł leży na kontach Polaków

Barbara Wesola
barbara.wesola@polskapress.pl

Kobiety wciąż rzadziej inwestują niż mężczyźni, choć globalnie ich znaczenie na rynku finansowym szybko rośnie. Skąd bierze się ta różnica i dlaczego wiele osób nadal trzyma pieniądze na rachunkach, które realnie tracą na wartości? O emocjach, przekonaniach wyniesionych z domu, ale też o praktycznych pierwszych krokach w inwestowaniu mówi Agata Wolszczak, edukatorka finansowa z ponad 20-letnim doświadczeniem w sektorze finansów i podatków.

Co sprawiło, że poszła Pani w stronę edukacji finansowej i pracy z kobietami?
Moja droga w świecie finansów zaczęła się od pierwszej pracy po studiach. Dołączyłam do PwC i trafiłam do zespołu, który zajmował się usługami finansowymi. Obsługiwaliśmy banki, banki inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, leasingowe. To był stricte świat finansów. To było tuż po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, ciekawym czasem dla młodych osób, które dopiero wchodziły w dorosły świat decyzji finansowych. Zaczynała się zmieniać perspektywa, rynki finansowe przestawały być tylko czymś lokalnym, a coraz bardziej częścią szerszego, europejskiego świata. W Polsce pojawiało się więcej inspiracji i rozwiązań znanych z rozwiniętych rynków. To było fascynujące. I ten świat spodobał mi się nie tyle ze względu na skomplikowanie czy struktury, ale z perspektywy psychologicznej. Zauważyłam, że za decyzjami nie zawsze stoją czyste rachunki i liczby, tylko emocje. Również prywatnie, jako młode małżeństwo, próbowaliśmy z mężem znaleźć sposób, jak wprowadzić zarobione pieniądze w obrót tak, żeby przynosiły zysk. Pracowałam w różnych branżach, ale ciągle w podatkach i świecie finansów, a inwestowanie zawsze mi towarzyszyło. Edukowanie finansów indywidualnych osób przyszło naturalnie. Dziś robię to, w co głęboko wierzę: chcę pokazywać, że świat finansów jest dla każdego. I że ważne jest, żeby traktować go jako element codzienności.

Edukuje Pani dorosłych, bo w szkole nie uczą nas o realiach zarządzania finansami, w tym o inwestowaniu, i wchodzimy w dorosłe życie nieprzygotowani. Z jakimi wyzwaniem przychodzą klienci?

Faktycznie nie ma zinstytucjonalizowanej i przemyślanej edukacji finansowej w szkołach. To duży minus i coś, co warto postulować. Gdybyśmy uczyli się od początku, nie byłoby tylu błędnych przekonań i mitów w życiu dorosłym. A jednocześnie edukacja w dorosłości też jest potrzebna, bo mamy klęskę urodzaju materiałów i dostępu do wiedzy. Problem w tym, że jeśli ktoś nie ma świadomości, co jest wartościowe, a co nie, to nie wie, po co sięgnąć. I to jest ogromne pole do nadużyć. Różne nieuczciwe podmioty potrafią wciągać osoby zainteresowane inwestowaniem, które nie widzą „czerwonych flag”. Edukacja jest zatem niezbędna w każdym wieku i nigdy się nie kończy. Ja także, mimo że zajmuję się tym wiele lat, wciąż czuję, że są obszary, w których chcę się doskonalić lub je pogłębić. Potrzebna jest gotowość do nauki, jak w każdej dziedzinie.

Czy rośnie świadomość społeczna potrzeby edukacji finansowej? Jest lepiej niż 10, 20 lat temu?
Jest lepiej, chociaż wciąż pozostaje dużo do zrobienia. Z danych publikowanych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych wynika, że w Polsce jest ponad 2,4 miliona rachunków papierów wartościowych. To pokazuje, że zainteresowanie rynkiem kapitałowym w ostatnich latach wyraźnie wzrosło. Ale jest też druga strona. Rachunek można założyć, a później nic się nie dzieje. Często dlatego, że ktoś uważa, że wie za mało i nie wie, jak pozyskać właściwą wiedzę. A czasem jest odwrotnie – ludzie przeszacowują swoją wiedzę. W efekcie jedni odkładają decyzję bez końca, a drudzy podejmują ją zbyt pochopnie.

Zdarza się, że ludzie próbują poukładać finanse ze sztuczną inteligencją. Czy ChatGPT może pomóc nam inwestować?
Uważam, że AI jest świetnym narzędziem w rękach ludzi, którzy wiedzą, co z nim robią. Jeśli tej świadomości nie ma, AI nie zastąpi rzetelnej wiedzy. W finansach powtarzam, że to jest ważne, żeby wiedzieć, do czego używamy narzędzia. Można z wykorzystaniem AI przeanalizować dużą liczbę danych i wyciągnąć wnioski, ale trzeba wiedzieć, co robimy i po co. Zadanie pytania w stylu „Oto moje cele, ułóż mi strategię” to już problem. Nie ma uniwersalnego schematu dla każdego człowieka. Jeśli natomiast mamy już przemyślaną strategię i chcemy coś uprościć, wtedy narzędzie może pomóc. Może zrobić raport, przedstawić

Kobiety w Polsce stanowią zaledwie 8-9 procent aktywnie inwestujących

dane z wybranego okresu. Ale nie zastąpi to edukatora czy doradcy w dopasowaniu strategii do potrzeb. Do tego trzeba wiedzy i umiejętności zadawania właściwych pytań, zauważania niuansów.

W jakim momencie ludzie zaczynają poszukiwać wiedzy i wsparcia w finansach osobistych?
W obszarze mojej działalności mogę wyróżnić trzy grupy sytuacyjne. Jedną grupą to moment, kiedy pojawia się na koncie większa kwota, np. jako efekt awansu. Wtedy rodzi się świadomość, że zamiast przeznaczać to na cele konsumpcyjne, warto pomyśleć o inwestowaniu. Drugą grupą dotyczy osób „w zmianie”. Zmiana formy zatrudnienia, na przykład etat na działalność gospodarczą. Zmiana życiowa, jak strata bliskiej osoby lub rozwód czy rozstanie. Wtedy nagle trzeba operować finansami samodzielnie. Lub, gdy pojawia się dziecko, następuje przerwa w pracy i trzeba pomyśleć, co dalej. I coraz większa grupa dotyczy osób, które mówią, że zarabiają bardzo dobrze, ale pieniądze im się rozchodzą. Brakuje tu kontroli, a czasem pomysłu. Co można zrobić, żeby w pewnym momencie życia czepić korzyści z tego, co zgromadziliśmy, a nie tylko wydawać na bieżąco.

Czy zbudowanie strategii i odpowiedzi na te wyzwania zaczyna się od ustalenia celu?
Pracuję głównie z osobami po 30. roku życia. Zaczynamy często od pytania: „Co jest celem naszej współpracy?” „Strategia finansowa” brzmi szumnie, ale to po prostu przełożenie celów na konkret. Co trzeba i można zrobić, żeby je zrealizować? Bardzo zachęcam do pytania, „po co chcę gromadzić pieniądze”. Jeśli mam cel i wiem, do czego dążę, łatwiej

dobrać kroki. Cel powinien być indywidualny. Mieszkanie, wcześniejsza emerytura, edukacja dzieci, zabezpieczenie na wypadek zmiany życiowej. Celów może być kilka. Wtedy dzielimy portfel tak, żeby każdy z nich miał swoje miejsce. Ważne jest też to, żeby po drodze mieć przyjemność z gromadzenia. Ja nie uczę oszczędzania rozumianego jako zaciskanie pasa – chodzi o świadome odkładanie, ale też korzystanie z życia.

Oszczędzanie może prowadzić do skrajności.
Jest to tzw. efekt latte. W social mediach krążyły posty w stylu: „Nie kupuj latte codziennie, to po roku będziesz mieć tyle i tyle oszczędności”. Ja nie lubię tego podejścia, bo każdy ma indywidualne potrzeby. Jeśli przyłożymy tę samą miarkę do każdej osoby, większość nie osiągnie swojego celu. Na przykład dla mnie ważne jest zarezerwowanie środków na podróż. To czas odpoczynku, bycia z rodziną, zmiany otoczenia. Gdybym miała z tego zrezygnować, nie miałabym satysfakcji z gromadzenia, bo po drodze brakowałoby mi czegoś ważnego. Trzeba sobie szczerze odpowiedzieć, jaki mam styl życia i co mi odpowiada, oczywiście w granicach zdrowego rozsądku. Jeśli ktoś ma problem z nadmiarowym wydawaniem, to siadamy i szukamy takiego poziomu, żeby nie przesadzać. Ale nie zrezygnowałabym ze wszystkiego, bo życie się nie zatrzymuje na czas, gdy gromadzimy oszczędności, ono toczy się po drodze. W tej podstawowej strategii to jest prosty rachunek. Jeśli chcę więcej odkładać, muszę mieć większe przychody albo mniejsze koszty. Jeśli nie chcę obniżyć poziomu życia, może rozwiązaniem jest zwiększenie strony przychodowej. Nowa praca, kurs, wzmocnienie kompetencji, prosba

o podwyżkę. Jeśli praca mi pasuje i nie chcę jej zmieniać, wracam do kosztów i sprawdzam, czy mój styl życia nie blokuje celu.

Czy wszystko sprowadza się do matematyki? Co z emocjami, które, jak wiemy, odgrywają ważną rolę w tym, jak obchodzimy się z pieniędzmi? Niektórzy mówią nawet o zdrowej lub nie relacji z pieniędzmi.
Ja często mówię i piszę, że finanse rzadko mają dużo wspólnego z liczbami. Za decyzjami finansowymi stoją emocje. Pieniądze są dla wielu osób wyznacznikiem prestiżu, pozycji społecznej, tego, co „mogę” albo „nie mogę”. To nie jest tylko cyfra na koncie. Dlatego w pracy zawsze dotykam przekonań. Dużo osób uważa, że ich nie ma. A przecież każdy z nas wyrasta z jakiegoś otoczenia, gdzie obserwowaliśmy podejście do pieniędzy, szczególnie z domu. Pokolenie, z którym często pracuję, dorastało w latach 80. i 90. Wtedy pieniądze kojarzyły się często negatywnie: z władzą albo z „kombinowaniem”. Nie rozmawiało się o pieniądzach przy dzieciach. To był temat dorosłych. Dorastanie z poczuciem, że to temat tabu, często zostawia ślad w tym, jak później rozmawiamy o pieniądzach i jak o nich myślimy. To widać na przykład w trudnościach z proszeniem o podwyżkę, z wyceną swoich usług w biznesie lub z różnymi lękami dotyczącymi inwestowania. Uświadomienie sobie, że te mechanizmy w nas działają, już pomaga zrobić krok dalej. Jeśli widzę głębsze problemy, na przykład kompulsywne zakupy, to sugeruję klientowi, że jest to do przepracowania np. podczas psychoterapii. Nie jest to już mój obszar kompetencji, ale pomagam zobaczyć, czym te pieniądze dla klienta są, dlaczego są problemem, czemu o nich nie mówi, czemu nie rozmawia o nich w związku. I często samo uświadomienie sprawia, że łatwiej znaleźć rozwiązanie.

Czy to prawda, że kobiety rzadziej decydują się na inwestowanie niż mężczyźni?
Staram się nie rozdzielać wszystkiego na płcie, bo ogólnie podejście do zarządzania finansami ewoluuje i wiele zależy indywidualnie od człowieka. Natomiast statystycznie kobiety faktycznie są ostrożniejsze. W inwestowaniu częściej mają postawę asekuracyjną, obawę o ryzyko utraty. Mężczyźni częściej podejmują decyzje bardziej ryzykowne, ale to nie jest wielka przepaść. Po pierwsze, u kobiet częściej wi-

dzę niedoszacowanie wiedzy i perfekcjonizm. Skoro są specjalistkami w swojej dziedzinie, a tu nagle wchodzi w coś nowego, to mają poczucie, że powinny szybko nadrobić i wiedzieć więcej. To w efekcie blokuje. Druga bariera to przekonanie, że rynek finansowy jest tylko dla profesjonalistów. Żargon odstrasza. Informacje są powszechnie podawane w sposób nieprzystawalny dla osób, które nie żyją rynkiem na co dzień. A jeśli czegoś nie rozumiemy, to czujemy się jeszcze gorzej i czasem odpuszczamy. Istnieje też postrzeganie finansów jako „świata męskiego”. Nie czujemy, że to jest też nasze miejsce. Kobiety w Polsce stanowią zaledwie około 8-9 procent aktywnie inwestujących. Dlatego ważne są przykłady kobiet, które pokazują, że można i warto inwestować. Jednocześnie globalne analizy pokazują, że znaczenie kobiet w świecie finansów rośnie. Według analiz McKinsey wartość aktywów inwestycyjnych kontrolowanych przez kobiety rośnie szybciej niż cały rynek, a w Europie i Stanach Zjednoczonych kobiety zarządzają już około jedną trzecią detalicznych aktywów finansowych. Prognozy wskazują, że do 2030 roku udział ten może wzrosnąć do około 40-45 procent. Jest jeszcze mechanizm psychologiczny wspólny dla wszystkich, a jest nim obawa przed stratą. Strata boli bardziej niż potencjalny zysk. Tu warto podkreślić, że boimy się o utratę oszczędności przez inwestowanie, ale nie robiąc nic, też tracimy przez inflację, która się nie zatrzymuje. Tymczasem wiele osób trzyma pieniądze na rachunkach, które nie są oprocentowane.

Równie dobrze mogłyby leżeć w przysłówiowej skarpecie.
Dokładnie. I nie mówię o tym, aby promować konkretne instytucje czy rozwiązania: chodzi o promowanie świadomości. Z danych Narodowego Banku Polskiego wynika, że gospodarstwa domowe w Polsce mają około 1,3 biliona złotych oszczędności na rachunkach bankowych, z czego duża część znajduje się na kontach bieżących i oszczędnościowych, a więc w środkach płynnych, które nie zawsze aktywnie pracują. Jak porównuję te zjawiska do danych europejskich, to widzę, że niestety wypadamy gorzej. Jako społeczeństwo jesteśmy dodatkowo też dość mocno zadłużeni. Dlatego lepiej jest coś robić z pieniędzmi, niż trzymać je po prostu na rachunku bankowym.

Było tyle pracy, że nasze małżeństwo wyglądało trochę jak firma, a nie małżeństwo normalne

Sławomir Zapala w podcaście „W moim stylu” o swym związku z Kajrą w okresie największej popularności Fot. Adam Jankowski

Z ŻYCIA GWIAZD

Julia Wieniawa
nie wstaje przed 8 rano
Niedawno celebrytka gościła w podcaście Oliwii Nincevic. Podczas rozmowy pojawił się temat zdrowego trybu życia i rutyny. – Jak tylko mogę, to wpiśnięcie sobie w umowę, że nie wstaję wcześniej niż o 8 rano, ale to nie zawsze tak było. Dopiero od niedawna tak mogę sobie wpiśnąć – wyznała Wieniawa.

Katarzyna Dowbor
odpocowuje nowy dom
Prezenterka pochwaliła się na Instagramie zdjęciem z członkami ekipy, z którymi pracowała w programie „Nasz nowy dom”. Okazuje się, że Dowbor od niedawna jest posiadaczką domu w Hiszpanii. – W związku z tym poprosiła starych druhów z pracy o pomoc w jego odpicowaniu – mówi informator Pudelka.

Doda
żyła w trójkącie
W wywiadzie dla „Świata Gwiazd” wokalistka została zapytana o to, czy jakkolwiek z jej związków rozpadł się z jej winy. Po chwili zastanowienia wypaliła, że doszło do tego, kiedy jako nastolatka była związana z dziewczyną. – Po prostu zdradziłam ją z chłopakiem. No, ale w sumie nie mogę tego traktować jako zdradę, bo nie byłam lesbijką. Mnie zawezwała natura – stwierdziła. I dodała: Naprawdę próbowałam to ratować, nawet żyłam w trójkącie. Ale nie to, że uprawialiśmy seks... (GZL) Fot. Adam Jankowski

W TELEWIZJI

Francuski pocałunek
Stopklatka, 20:00
Amerykanka (Meg Ryan) leci do Paryża, by wyrwać swego narzeczonego z objęć kusicielskiej Francuzki. W samolocie poznaje przystojnego i tajemniczego Francuza (Kevin Kline), który okazuje się urokliwym oszustem.

Czwarta władza
Ale Kino+ HD, 20:10
Katherine Graham (Meryl Streep), wdowa po wydawcy „The Washington Post”, zastępuje zmarłego męża. Redaktor naczelny dziennika, Ben Bradlee (Tom Hanks) trafia na trop, że trwająca od lat wojna w Wietnamie, przynosi państwu ogromne straty. Graham i Bradlee doprowadzają do konfrontacji prasy z władzą..

Dwóch gniewnych ludzi
Super Polsat, 21:00
Dave Buznik (wyk. Adam Sandler) jest spokojnym młodzieńcem. W wyniku splotu okoliczności zostaje skierowany na przymusową terapię kontroli gniewu do ekscentrycznego specjalisty (Jack Nicholson).

Psy wojny
TVP 1, 23:15
Trzecia głośna powieść Fredericka Forsytha ukazała się w 1974 r. Opowiada o najemniku, który organizował zwycięską akcję obalenia dyktatora w fikcyjnym Zangaro. Reżyser filmu zmienił zasadniczo proporcje powieściowej akcji.

KRZYŻÓWKA NR 41

Poziomo:
3) polski melodramat w reżyserii Waldemara Krzystka,
10) angielskie do marynaty,
11) figura akrobacji lotniczej,
12) sportowa lub artystyczna,
14) ... dzienna, kuzynka puszczyka,
15) głodnemu na myśli (w porzekadle),
16) miesza benzynę z powietrzem,
19) przedmiot lub znak graficzny o charakterze symbolicznym,
23) Francois, autor powieści „Gargantua i Pantagruel”,
27) regionalna nazwa pogrzebaczki,
28) Antonio, zagrał główną rolę w filmie „Maska Zorro”,
29) grecka bogini łowów, siostra Apollina,
30) skorupiak planktonowy, roz Wielitka,
33) chroniony ptak leśny,
37) dramat Juliusza Słowackiego,
38) metal, który ma swoją epokę,
39) ostry zakręt górskiej drogi,
40) kolor wojskowego munduru,
41) warsztat meblarski.

Pionowo:
1) opłata za naukę w szkole,
2) delikatna tkanina na apaszki,
3) model z fabryki Renaulta,
4) niezdarna osoba, oferma,
5) przyjaciółka Stasia i Nel,
6) czapeczka znad Morza Czarnego,
7) Indianie z Ameryki Północnej,
8) ... Jędrzejczak, mistrzyni olimpijska w pływaniu,

9) trawa, przysmak pandy,
13) Tezeusz dla Posejdonu,
17) muszkieter z powieści Aleksandra Dumasa,
18) ozdobny krzew parkowy,
20) miejsce bitwy w kampanii wrześniowej,
21) tkanina na zimowe płaszcze,
22) część ceny detalicznej,
24) mały sklep z odzieżą,
25) oko wilka dla myśliwego,
26) ptak kojarzący się ze Świętem Dziękczynienia,
30) Adolf, aktor z filmu „Antek policmajster”,
31) domena Alberta Einsteina,
32) nasadnik, element architektoniczny,
34) wyrosła mocna i jędrna w wierszu Tuwima,
35) leśny domek z gałęzi i liści,
36) ukochany Afrodyty lub kwiat.

ROZWIĄZANIE NR 40

K B B A S K K K A R B C B
U L I C A T A N T A L R O W E R
S E D I O R R O W Y I I Z
K A R N Y I N T R U Z T Y K W A
U K L A K A Z A M A L N
S P A C E R W O L E A N K A R A
E I O A L C A E
G R A Z Y N A L O B A S Z E W S K A
L M I K A
M A R Y L A K R A K W A
I U U E O L
G A M B I T I Z O L D A
A I D E A A D
C I A L O D E R B Y
Z N N R E K R U T A C J A Z N

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Wrażliwość pomoże zrozumieć czyjeś emocje. Horoskop dzienny mówi, że przed tobą dobra chwila na wsparcie bliskiej osoby.
Ryby (19.02 - 20.03)
Nietypowy pomysł może okazać się strzałem w dziesiątkę. Horoskop na dziś bardzo wyraźnie podpowiada, że warto spróbować.
Baran (21.03 - 19.04)
Twoja konsekwencja zacznie przynosić efekty. Horoskop dzienny na wtorek radzi nie przestawać działać mimo drobnych przeszkód.

Byk (20.04 - 20.05)
Poczujesz dziś potrzebę zmiany. Horoskop dzienny zapowiada, że nawet drobny krok w nową stronę doda energii i wytrzymałości.
Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Intuicja podpowie ci właściwy kierunek. Horoskop na dziś radzi zaufać jej, szczególnie w sprawach relacji z innymi osobami.
Rak (22.06 - 22.07)
Szukaj równowagi między obowiązkami a odpoczynkiem. Horoskop dzienny na wtorek zapowiada, że czeka cię miłe spotkanie.

Lew (23.07 - 22.08)
Porządkowanie spraw przyniesie ulgę i spokój. Horoskop dzienny wyraźnie wróży, że małe decyzje dziś zbudują większy spokój jutra.
Panna (23.08 - 22.09)
Ktoś zwróci uwagę na twoją charyzmę. Horoskop na dziś to wskazówka, by wykorzystać te okoliczności do pokazania swoich pomysłów.
Waga (23.09 - 22.10)
Emocje mogą być dziś silniejsze niż zwykle. Horoskop dzienny na wtorek radzi znać chwilę ciszy i zadbać o swoje potrzeby.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Rozmowa zmieni dziś więcej, niż myślisz. Horoskop dzienny radzi słuchać uważnie i mówić szczerze. Dzięki temu możesz sporo zyskać.
Strzelec (22.11 - 21.12)
Spokój i cierpliwość przyniosą więcej niż pośpiech. Horoskop na dziś zapowiada, że przed tobą dobra chwila na małe przyjemności.
Koziorożec (22.12 - 19.01)
Energia sprzyja działaniu. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że jeśli zrobisz pierwszy krok w ważnej sprawie, los szybko odpowie.

Duże zainteresowanie zaświadczeniami z ZUS do „stażowego”. Można sporo zyskać!

Małgorzata Stempieńska
malgorzata.stempinska@polskapress.pl

ZUS przyjmuje wnioski o zaświadczenia do „stażowego”, co może mieć wpływ m.in. na wymiar urlopu, dodatek za wysługę lat czy nagrody jubileuszowe. Zainteresowanie jest bardzo duże.

Wraz z nowym rokiem weszła w życie tzw. ustawa stażowa będąca jedną z najważniejszych od lat zmian na rynku pracy. Do stażu pracy są wliczane także te okresy, które do tej pory były ignorowane. To m.in. praca na zleceniu i prowadzenie własnej działalności. Przez lata prawo traktowało setki tysięcy osób jakby dopiero zaczynały karierę zawodową mimo, że pracowały przez 10, 15 czy 20 lat. Tyle że nie na etacie, co było głęboko niesprawiedliwe. Teraz to się zmieniło.

Od 2026 roku do stażu pracy można doliczyć także:

- okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie wypadkowe przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobę współpracującą z osobą prowadzącą taką działalność;

- okresy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu: wykonywania umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się

Potwierdzaniem okresów naszej aktywności zawodowej zajmuje się ZUS

przepisy o zleceniu, wykonywania umowy agencyjnej, współpracy z osobą wykonującą umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług lub umowę agencyjną, pozostawania członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pozostawania członkiem spółdzielni kółek rolniczych;

- okresy zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego w ramach tzw. ulgi na start, tj. jako osoba podejmująca działalność gospodarczą i niepodle-

gająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przez pierwsze 6 miesięcy jej prowadzenia, a także okresy opłacania składek przez osobę współpracującą z taką osobą;

- okresy, za które zostały sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w czasie zawieszenia działalności gospodarczej, zarówno przez przedsiębiorcę, jak i osobę współpracującą;

- okresy wykonywania pracy zarobkowej za granicą na innej podstawie niż stosunek pracy.

Zaświadczenie tylko elektronicznie

Potwierdzeniem okresów aktywności zawodowej zajmuje się ZUS. To właśnie on przyjmuje wnioski o zaświadczenia do „stażowego”. Wniosek o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy

USP, czyli za okres ubezpieczenia od 1 stycznia 1999 rokiem, jest dostępny na koncie w eZUS. Po zalogowaniu się do eZUS wniosek można złożyć wyłącznie w formie elektronicznej.

- Zgodnie z obowiązującymi przepisami, formularz nie jest dostępny w wersji papierowej. Zaświadczenie, decyzję oraz inne pisma w tej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wnioskodawcy wyłącznie elektronicznie - zazna-

cza Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Jak dodaje, zainteresowanie uzyskaniem zaświadczenia USP do „stażowego” jest bardzo duże. Do tej pory do ZUS-u w całym kraju wpłynęło 98 692 wniosków w tej sprawie.

Jeżeli wniosek o wydanie zaświadczenia dotyczy okresów sprzed 1 stycznia 1999 roku, nadal należy korzystać z wniosku US-7. Okresy te nie są zapisane na indywidualnym koncie ubezpieczonego, dlatego nie można ich wskazać we wniosku USP.

Jeżeli okres ubezpieczenia rozpoczął się przed 1 stycznia 1999 roku i trwał po tej dacie, należy złożyć dwa oddzielne wnioski:

- US-7 za okres ubezpieczenia sprzed 1 stycznia 1999 roku,
- USP za okres ubezpieczenia od 1 stycznia 1999 roku.

Gdy mamy zaświadczenie z ZUS

Otrzymane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zaświadczenie należy przekazać swojemu aktualnemu pracodawcy.

Jeżeli z jakiegos powodu ZUS nie będzie w stanie wydać takiego zaświadczenia (np. bo przepracowany okres był dawno temu), będziemy mieć możliwość udowodnienia stażu własnymi dokumentami.

©P

DROBNE

Jak zamieścić ogłoszenie drobne? Telefonicznie: 94 347 35 12
Przez internet: ibo.polskapress.pl
W Biurze Ogłoszeń:

Oddział Koszalin: ul. Partyzantów 17, 75-411 Koszalin, tel. 94 347 35 12
Oddział Słupsk: ul. Henryka Pobożnego 19, 76-200 Słupsk, tel. 59 848 81 03
Oddział Szczecin: Al. Niepodległości 26/U1, 70-412 Szczecin, tel. 91 48 13 310

RUBRYKI W OGŁOSZENIACH DROBNYCH:

■ NIERUCHOMOŚCI
■ HANDLOWE
■ MOTORYZACJA

■ FINANSY/BIZNES
■ NAUKA
■ PRACA

■ ZDROWIE
■ USŁUGI
■ TURYSTYKA

■ BANK KWATER
■ ZWIERZĘTA
■ ROŚLINY, OGRODY

■ MATRYMONIALNE
■ RÓŻNE
■ KOMUNIKATY

■ ŻYCZENIA
■ /PODZIĘKOWANIA
■ GASTRONOMIA

■ ROLNICZE
■ TOWARZYSKIE

Nieruchomości

MIESZKANIA - KUPIĘ

KUPIĘ Twój problem z udziałem w nieruchomości, spadku! Nie wiesz co robić, nie dogadujesz się z rodziną, współwłaścicielem? Sprzedaj mi swój udział! 602738759

KUPIMY Twoje mieszkanie w Słupsku w każdym stanie technicznym i prawnym także udziały w nieruchomościach. Tel. 59 727 60 94

Praca

ZATRUDNIĘ

BUDOWLANCÓW, w tym elewacja tel. 508-158-100 GK

Motoryzacja

OSOBOWE SPRZEDAM

PRZEDSIĘBIORSTWO Zbożowo - Młynarskie „PZZ” w Stoilsławiu S.A., zaprasza do składania ofert na kupno samochodów osobowych:

- Skoda Octavia IV 1.5 TSI e-Tec MR'20 E6d, wersja Ambition DSG, rok produkcji 2023
- Skoda Octavia IV 1.5 TSI MR'20 E6d, wersja Ambition, rok produkcji 2023

Szczegóły na stronie internetowej: www.stoislav.com.pl

Usługi

AGD RTV FOTO

PRALKI naprawa w domu, 603 775 878

BUDOWLANO-REMONTOWE

MALOWANIE dachów. 788-016-988.

OD A do Z. Słupsk, 785167435

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURKI nioski z jajem dowóz 600539790

AUTOREKLAMA

Polecamy →

TELEMAGAZYN

Twój wybór programów

telemagazyn.pl

Małgorzata Ostrowska jest wokalistką nie do zdarcia

Jerzy Wicher
Muzyka

Legenda polskiej sceny rockowej wraca na koncertowy szlak. Małgorzata Ostrowska wyrusza w jubileuszową trasę, podczas której razem z publicznością będzie świętować 45 lat swojej artystycznej kariery. To wyjątkowe wydarzenie dla wszystkich, którzy dorastali przy jej piosenkach, ale także dla młodszych słuchaczy odkrywających dziś energię i autentyczność polskiego rocka.

Artystka od lat uchodzi za jedną z najbardziej charyzmatycznych wokalistek w historii polskiej muzyki. Jej charakterystyczny głos, sceniczna energia i odważny wizerunek sprawiły, że na stałe zapisała się w historii krajowej sceny. Swoją karierę zaczynała w legendarnym zespole Lombard, który w latach 80. wprowadził do polskiej muzyki nową jakość - łącząc rockową energię z syntezatorowym brzmieniem i mocnymi, często społecznymi tekstami.

Dla wielu słuchaczy tamten czas do dziś kojarzy się z utworami, które stały się symbolami epoki. Podczas jubileuszowej trasy nie zabraknie największych przebojów artystki, takich jak Szklana pogoda, Meluzyna, Gołębi puch czy Mam dość. Publiczność usłyszy także energetyczne „Taniec pingwina na szkle” oraz

Jedno jest pewne – to będzie spotkanie z prawdziwą ikoną polskiej muzyki, którego miłośnicy nie tylko polskiego rocka nie powinni przegapić. Artystka wystąpi w Filharmonii dziś o godz. 19.

„Mister of America” – utwory, które od lat wywołują żywiołową reakcję podczas koncertów.

Jubileuszowe występy będą jednak czymś więcej niż tylko przeglądem hitów. To muzyczna podróż przez wszystkie etapy kariery Małgorzaty Ostrowskiej – od drapieźnych i kolorowych lat 80., przez okres solowej twórczości, aż po najnowsze projekty. W programie koncertów znajdą się również utwory z płyty Legenda, która spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem fanów i krytyków. Album ten jest powrotem artystki do rockowych

korzeni i dowodem, że jej energia sceniczna pozostaje niezmienna mimo upływu lat.

Koncerty będą też okazją do wspomnień. Artystka zapowiada, że oprócz muzyki pojawią się także anegdoty z ponad czterech dekad pracy na scenie – historie z tras koncertowych, kulisy powstawania największych przebojów oraz opowieści o czasach, gdy polski rock był jednym z najważniejszych głosów młodego pokolenia. Dla wielu fanów będzie to spotkanie z muzyką, która towarzyszyła im w ważnych momentach życia. Piosenki Małgorzaty

Ostrowskiej przez lata stały się bowiem soundtrackiem kilku pokoleń słuchaczy – od tych, którzy pamiętają je z magnetofonowych kaset i radiowych list przebojów, po młodych fanów odkrywających dziś klasykę polskiego rocka.

Jubileuszowa trasa to nie tylko podsumowanie imponującego dorobku, ale przede wszystkim dowód, że legenda polskiej sceny wciąż pozostaje w znakomitej formie. Energia, charakterystyczny głos i sceniczna charyzma sprawiają, że koncerty Małgorzaty Ostrowskiej nadal przyciągają tłumy.

KRÓTKO

SZCZECIN

Taki był Elvis Presley

Na najnowszej trasie koncertowej „Elvis i Inni - OCZAROWANIE” jeden z najlepszych polskich interpretatorów Elvisa Presleya i Franka Sinatry oczaruje niepowtarzalnym ciemnym tembrem głosu i niebywałą kreacją sceniczną. Mirosław Niewiadomski - „Elvis i Inni - Oczarowanie”, godz. 19, Nowa Dekadencja

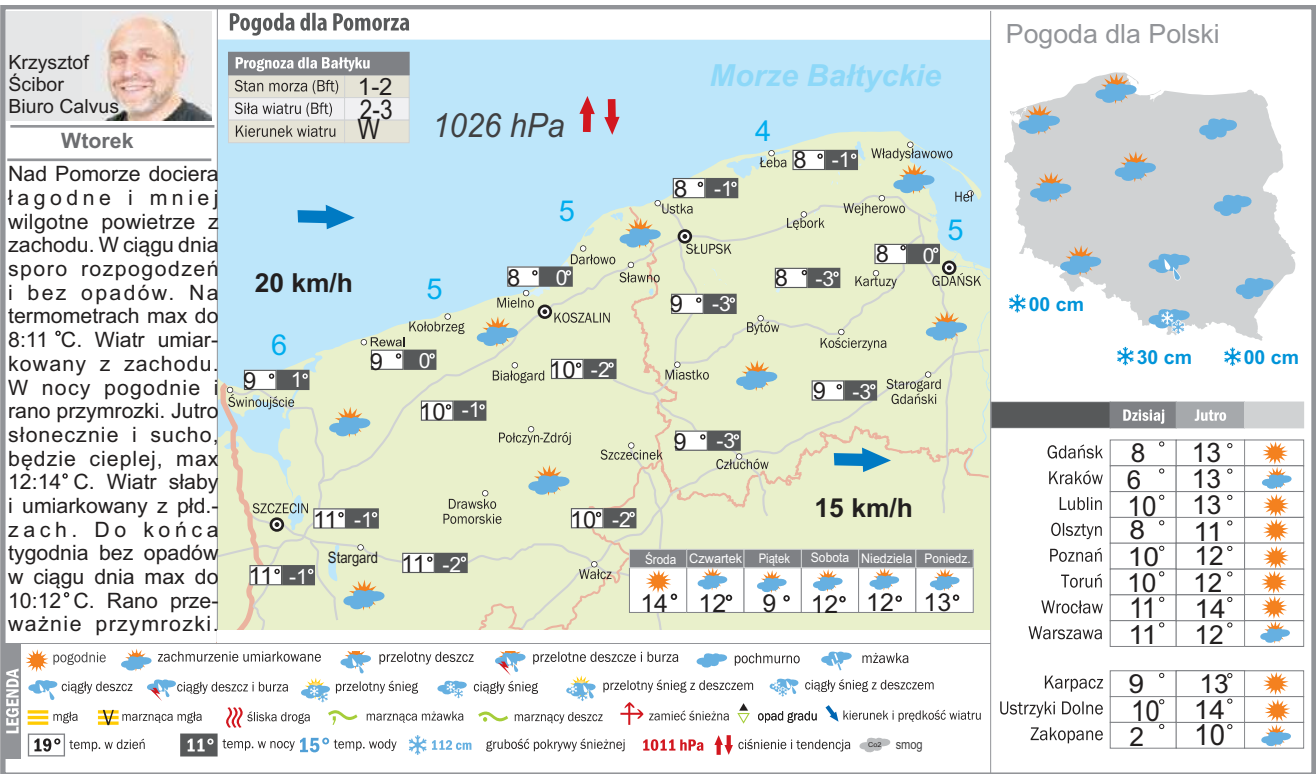
KOSZALIN

Zmartwychwstanie w DKF-ie

Film „Zmartwychwstanie” w reżyserii Bi Gan to niezwykle połączenie dramatu, science fiction i poetyckiego kina autorskiego. Akcja rozgrywa się w futurystycznym świecie, w którym ludzkość osiągnęła nieśmiertelność, ale w zamian utraciła zdolność snienia. Ta pozornie doskonała rzeczywistość staje się punktem wyjścia do refleksji nad naturą ludzkiej pamięci i tożsamości. Film został podzielony na sześć rozdziałów,

z których każdy symbolicznie odnosi się do jednego z pięciu zmysłów oraz umysłu. Reżyser prowadzi widza przez różne epoki i historie, tworząc wielowarstwową opowieść o ludzkiej egzystencji. Bohaterowie przemierzają kolejne światy i tożsamości, próbując odnaleźć sens w rzeczywistości pozbawionej snów. Twórca łączy elementy detektywistycznej narracji z surrealistyczną estetyką obrazu. Kino Kryterium, godz. 18

POGODA

SŁUPSK

Dzisiaj będzie bardzo śmiesznie

Z okazji 20 lecia, Kabaret Młodych Panów przygotował dla swoich fanów coś wyjątkowego - nowy premierowy program: „Z żartami nie ma żartów”. Program ten jest hołdem dla dotychczasowej drogi artystycznej i jednocześnie zaproszeniem do wspólnego świętowania tego wyjątkowego jubileuszu. W najnowszym programie widzowie będą mieli okazję ponownie spotkać się z ulubionymi postaciami, które na przestrzeni lat wywoływały najwięcej śmiechu i wzruszeń. Hala Gryfia, godz. 19

Raport kadrowiczów Urbana: show Piątka, kryzys kapitana

Damian Świderski
Piłka nożna

W miniony weekend Białe-Czerwoni rozegrali kolejne mecze w ligach zagranicznych. Ważne, bo za kilka dni trener Jan Urban ogłosi powołania do reprezentacji.

Dla wielu zawodników była to zatem ostatnia szansa, aby przekonać do siebie selekcjonera.

Popis dał Krzysztof Piątek. Grający w Katarze napastnik niedawno wrócił do strzelania bramek – po trzech miesiącach bez gola. W lutym zdobył dwie bramki, a w meczu przeciwko najslabszej w lidze Al Sailiya ustrzelił dublet. Były to gole na jeden i dwa do zera. Na dodatek asystował przy bramce na 3:0 dla Al-Duhail. To świetna wiadomość przed barażami.

Bramkę w lidze austriackiej strzelił Filip Różga. Młody skrzydłowy z dwoma minutowymi występami w reprezentacji Polski strzelił gola dla Sturm Graz w meczu 23. kolejki austriackiej Bundesliga, który odmienił losy rywalizacji. Drużyna Polaka sięgnęła po efektowne zwycięstwo nad Austrią Wiedeń. Nasz rodak zdobył bramkę już w 6. minucie, ale nie był to gol otwierający – gospodarze trafili już w pierwszej akcji meczu. Po голу Polaka Sturm ruszył do szturm i ostatecznie zanotował zwycięstwo aż 5:2. Dla Różgi był to trzeci gol w Grazu: dwie bramki strzelił w lidze, ma też na koncie trafienie w Pucharze Austrii.

Kacper Kozłowski też zgłosił akces do reprezentacji. Polski pomocnik w 65. minucie meczu Gaziantep FK z Antalyasporu podwyższył prowadzenie gości na 2:0. Drużyna Kozłowskiego wygrała 4:1. Kozłowski gra w Turcji od dwóch lat. Rozegrał tam 55 oficjalnych meczów, w których strzelił 9 goli i zaliczył 9 asyst.

FOT. SYLVIA DĄBROWA/POLSKA PRESS

Popis dał Krzysztof Piątek. Grający w Katarze napastnik w ostatniej kolejce ustrzelił dublet i dorzucił asystę

Kolejny mecz bez gola zaliczył Robert Lewandowski. Nasz kapitan zagrał całe spotkanie przeciwko Sevilli i miał nawet trzy okazje do strzelenia bramki, jednak uderzenia naszego snajpera były niecelne. Lewandowski denerwował się przy strzałach na maskę na twarzy, którą nosi z powodu złamanego oczodołu. Kontuzji nabawił się w meczu z Villarealem.

„Lewego” w meczu z Sevillą wyręczył Raphinha, strzelając trzy bramki, w tym dwie z rzutów karnych, co niepokoi, bo wydawało się, że do „jednostek” podejździe właśnie Lewandowski. W drugiej połowie „Lewy” co prawda zagrał efektywnie do Joao Cancelo, który

strzelił bramkę, ale analitycy nie przyznali Polakowi asysty. Jutro Lewandowski powalczy w rewanżu Ligi Mistrzów z Newcastle, a przed barażami czeka go jeszcze jeden mecz ligowy – z Rayo. Będzie to dzień przed rozpoczęciem zgrupowania, które rusza 23 marca.

Liga Mistrzów, rewanż 1/8 finału: wtorek, 17 marca

godz. 18:45, Sporting - Bodo/Glimt (pierwszy mecz: 0:3); **godz. 21**, Arsenal - Bayer Leverkusen (1:1); Chelsea - PSG (2:5); Manchester City - Real Madryt (0:3).

środa, 18 marca

godz. 18:45, Barcelona - Newcastle (1:1); **godz. 21:00**, Bayern - Atalanta (6:1), Liverpool - Galatasaray (0:1), Tottenham - Atletico Madryt (2:5).

Weekendowe występy reprezentantów Polski w ligach zagranicznych

Bramkarze:

Kamil Grabara (VfL Wolfsburg) - 90 minut w zremisowanym 1:1 meczu z Hoffenheim. Łukasz Skorupski (Bologna) - 90 minut w wygranym 1:0 meczu z Sassuolo - kontuzja.

Obroncy:

Jan Bednarek (FC Porto) - 90 minut w wygranym 3:0 z Moreirense. Matty Cash (Aston Villa) - stłuczenie i poza kadrami w przegranym 1:3 meczu z Manchesterem United.

Tomasz Kędziora (PAOK Saloniki) - 90 minut i żółta kartka w wygranym 3:0 meczu z Levadiakosem.

Jakub Kiwior (FC Porto) - 90 minut w wygranym 3:0 z Moreirense.

Jan Ziółkowski (AS Roma) - 21 minut w przegranym meczu 1:2 z Como.

Pomocnicy:

Jakub Kamiński (FC Köln) - 90 minut w zremisowanym 1:1 meczu HSV.

Kacper Kozłowski (Gaziantep) - 87 minut, bramka i żółta kartka w wygranym 4:1 meczu z Antalyasporu.

Filip Różga (Sturm Graz) - 63 minuty, bramka i żółta kartka w wygranym 5:2 meczu z Austrią Wiedeń.

Jakub Moder - 90 minut i żółta kartka w wygranym 2:1 meczu z Excelsiorem.

Michał Skórak (KAA Gent) - 90 minut w wygranym 2:0 meczu z Zulte Waregem.

Bartosz Slisz (Broendby Kopenhaga) - 90 minut w przegranym 0:1 meczu z Viborgiem.

Sebastian Szymański (Rennes) - 21 minut w przegranym 1:2 meczu z Lille.

Przemysław Frankowski (Rennes) - 21 minut i żółta kartka w przegranym 1:2 meczu z Lille.

Nicola Zalewski (Atalanta Bergamo) - 65 minut w zremisowanym 1:1 meczu z Interem.

Piotr Zieliński (Inter Mediolan) - 90 minut w zremisowanym 1:1 meczu z Atalantą.

Napastnicy:

Adam Buksa (Udinese) - poza kadrami meczową z Juventusem (0:1).

Robert Lewandowski (FC Barcelona) - 90 minut w wygranym 5:2 meczu z Sevillą.

Krzysztof Piątek (Al-Duhail) - 90 minut, dwa gole i asysta w wygranym 4:0 meczu z Al Sailiya.

Karol Świderski (Panathinaikos Ateny) - 81 minut w zremisowanym 0:0 meczu z Panetolikosem.

© P

Kolejny gol Pietuszelewskiego i problemy ze zdrowiem. Dziwna odpowiedź Urbana

Damian Świderski
redakcja@polskapress.pl

PIŁKA NOŻNA. W niedzielnym meczu przeciwko ekipie Moreirense FC Oskar Pietuszelewski ponownie błysnął nietuzinkowym talentem.

Tuż przed upływem pierwszego kwadransu Gabri Veiga skutecznie dobił uderzenie Pietuszelewskiego, a w 30. minucie młodziutki Polak wpisał się na listę strzelców, pokonując w efektowny sposób bramkarza rywali. Dla 17-latkę jest to trzecia bramka dla FC Porto w dziewiątym meczu! Trzy gole to wynik Pietuszelewskiego z jesieni tego roku, tyle że wtedy biegał w barwach Jagiellonii i rozegrał dwukrotnie więcej spotkań.

Niestety, w 55. minucie Pietuszelewski źle się poczuł i musiał zejść z murawy. Trener Francesco Farioli wyjaśnił po meczu, że 17-latek w tygodniu był chory i mimo świetnej gry w pierwszej połowie w drugiej przebyta żołądkowa infekcja dała o sobie znać i gwałtownie osłabił. Pro-

blem zdrowotny zgłosił zresztą szkoleniowcowi już w przerwie.

Czy te problemy spowodują, że zbierający świetne recenzje w Portugalii Pietuszelewski nie zostanie powołany do pierwszej reprezentacji na baraże? W programie Canal+ dość wymijająco odpowiedź dał trener Jan Urban. Zapytany o skrzydłowego FC Porto, selekcjoner odpowiedział:

Wcześniej mogliśmy brać Oskara do pierwszej reprezentacji, tylko kosztem kogo - za Nicolę Zalewskiego czy za Jakuba Kamińskiego? Teraz Zalewskiego nie będzie w pierwszym spotkaniu barażowym z Albanią i może uznamy, że Oskar jest nam potrzebny. Będziemy go obserwować, ile będzie grał w Porto, jak będzie grał, czy my w danym momencie potrzebujemy jego, czy uznamy, że może jednak ktoś doświadczony da nam zdecydowanie więcej.

Zatem kibice muszą uzbroić się w cierpliwość i poczekać do najbliższego piątku, bo wtedy PZPN ogłosi powołania trenera Urbana na baraże o mundial.

© P

FOT. JOSE COELHO/PAP/EP

Oskar Pietuszelewski opuścił plac gry w 55. minucie. W pierwszej połowie wpisał się na listę strzelców

Rusza turniej w Miami. Iga Świątek spadła w rankingu

Zbigniew Czyż
redakcja@polskapress.pl

TENIS ZIEMNY. W Miami na Florydzie rusza drugi z rzędu turniej rangi 1000. W USA polskie tenisistki już dziś zagrają swoje pierwsze mecze.

Magdalena Fręch w pierwszej rundzie skonfrontuje się z McCartney Kessler (51. WTA, USA). Na kortach twardych zagra też Magda Linette. W 1/32 finału jej rywalką będzie reprezentująca Francję War-

wara Graczewa (58. WTA). Iga Świątek rozstawiona z numerem drugim turniej Miami Open, podobnie jak w Indian Wells, rozpozownie od drugiej rundy. W 1/32 finału rywalką najlepszej polskiej zawodniczki będzie zwyciężczyni meczu Linette z Graczewą. Jeśli Poznanianie uda się wygrać, to w Miami już w drugiej rundzie dojdzie do wywołującego zawsze dodatkowy dreszczyk pojedynku polskich tenisistek.

O ewentualny ćwierćfinał Świątek, która wygrała Miami

Open w 2022 roku może ponownie (jak miało to miejsce w Indian Wells) spotkać się z Karoliną Muchovą (13. WTA) lub inną Czeszką Katariną Siniakovą (44. WTA). W przypadku wyrównania przez sześciokrotną mistrzynię Wielkiego Szlema zeszłorocznego wyniku w Miami, zmierzyć się może z turniejową „ósemką” Rosjanką Mirrą Andriejewą albo Kanadyjką Victorią Mboko (10. WTA). W półfinale na kursie kolizyjnym Świątek może znaleźć się rozstawiona z numerem cztery „Coco” Ga-

uff z USA lub jej rodaczka, turniejowa „szóstka” Amanda Anisimova czy też rozstawiona z „dwunastką” - niewygodna dla Igi ostatnio - Szwajcarka Belinda Bencic.

W Miami rywalizować będą też mężczyźni, a wśród nich Kamil Majchrzak i Hubert Hurkacz. W najnowszym zestawieniu ATP Majchrzak utrzymał 57. pozycję, a Hurkacz spadł z 71. na 75. miejsce. Wciąż prowadzi Hiszpan Carlos Alcaraz, przed Włochem Jannikiem Sinnerem. Trzeci pozostaje Serb Novak Djoković.

Spadek w rankingu WTA

W najnowszym notowaniu światowego rankingu tenisistek Świątek spadła z drugiego na trzecie miejsce, wyprzedziła ją Kazaszka Jelena Rybakina. W klasyfikacji WTA nadal prowadzi Białorusinka Aryna Sabalenka, która dzięki zwycięstwu w turnieju w Indian Wells powiększyła przewagę. Sabalenka w niedzielnym finale pokonała w trzech setach Rybakinę. Kazaszka, która imponuje formą od końcówki zeszłego sezonu, już

dzięki awansowi do półfinału zdołała wyprzedzić Świątek i awansować na najwyższe w karierze drugie miejsce. Sabalenka wyprzedza ją o 3242 punktów.

Iga w Indian Wells odpadła w ćwierćfinale. Do wyprzedzającej ją Rybakiny traci 370 punktów. Poprzednio poza najlepszą dwójką była w sierpniu ubiegłego roku. Spadki o jedną pozycję zanotowały Fręch, która obecnie jest 37., a także Magda Linette - aktualnie 50. w zestawieniu.

© P

Puchar Polski i słońce dodają nam teraz energii

Przenosiny z estońskiego Tallina do Sopotu okazały się dla Kaspera Suurorga dobrym ruchem w karierze. Z Energią Trefla Sopot zdobył już Puchar Polski. Teraz ma chrapkę na więcej.

Wchodzicie w decydującą część sezonu zasadniczego, z widokiem na rozstawienie w play-offach. Jak czujecie się jako zespół?

Myślę, że możemy być pewni swego, ponieważ wygraliśmy już Puchar Polski. Musimy jednak kontynuować naszą pracę, jak do tej pory. Jesteśmy tuż po przerwie reprezentacyjnej. Za nami tydzień bez meczów o stawkę. Budujemy pewność siebie, dbamy o kondycję i trzymamy głowę wysoko. Przed nami wciąż więc spotkań sezonu regularnego. To będą bardzo ważne sprawdziany, bo zgłaszamy gotowość bycia w czołowej czwórce ligi. A to z kolei przełoży się na przewagę parkietu w play-offach. Musimy się tego trzymać, a wtedy wszystko będzie szło we właściwym kierunku.

Czy możesz już powiedzieć, że nauczyłeś się specyfiki polskiej ligi? Czy obecnie łatwiej ci się w niej gra?

Mogę tak powiedzieć. Grałem już przynajmniej raz przeciwko każdej z drużyn. Mieliśmy też już kilka meczów z niektórymi zespołami. Z Legią Warszawa zagraliśmy już trzykrotnie. Poznałem już koszykarzy, większość trenerów i preferowane style gry. Polska liga jest bardzo konkurencyjna, powiedziałbym też, że bardzo fizyczna. Myślę, że zaczynam się przyzwyczajać do tego otoczenia ligowego. Uważam, że moje statystyki indywidualne też to pokazują.

To którzy z rywali w polskiej lidze sprawiają wam największe problemy?

Oczywiście jest, że najtrudniejsze są zawsze spotkania wyjazdowe. To pierwsza rzecz, która przychodzi mi do głowy, kiedy analizuję tę ligę. Czołowa czwórka jest wymagająca. Śląsk Wrocław jest bardzo mocny, grał przecież w EuroCupie. Do tego Legia Warszawa, która grała w Lidze Mistrzów. Myślę, że drużyny budowane do gry w europejskich pucharach mają największą jakość. To wiąże się z większą liczbą meczów, a przez to większym doświadczeniem. Mogą w Europie grać z dużo lepszymi zespołami, z innych państw i rozgrywek.

Czy po zdobyciu Pucharu Polski wasza pewność siebie wzrosła?

Czujemy to. Z drugiej strony nadal musimy być rozsądni. Tak, jak powiedział nam trener, nie możemy czuć się tak, jakbyśmy mieli pełne brzuchy. Wciąż potrzebujemy osiągnąć coś więcej. Wiem, że jest ostatnio taki schemat, że jeśli zdobyłeś puchar, to nie zdobędziesz mistrzostwa. Minęło wiele lat, odkąd jeden zespół cieszył się z dwóch trofeów w Polsce (w 2017 roku Stelmet Zielona Góra - przyp.). Myślę, że możemy to zmienić. Ufam kolegom z boiska, ufam trenerom. Nie wierzę w jakieś podsuwane teorie.

Czyli w waszych brzuchach jest miejsce jeszcze na mistrzowski tort?

Jasne. Musimy jednak działać mądrze. Jakub Schenk jest teraz kontuzjowany i to nasze nieszczęście. Życzę mu wszystkiego dobrego. To dobry kumpel, a przede wszystkim kapitan drużyny. Taki z prawdziwego zdarzenia. Gra w tej lidze od wielu lat. Będzie nam go teraz brakowało, ale musimy wymyślić, jak sobie w tej sytuacji poradzić. Jeśli jego rekonwalescencja będzie przebiegać dobrze, to być

Kasper Suurorg jest obecnie pierwszym, nominalnym rozgrywającym Energi Trefla Sopot

może pomoże nam w play-offach.

Jakub Schenk to rozgrywający, czyli gracz z twojej pozycji. Co sobie pomyślałeś, kiedy dotarło do ciebie, że doznał złamania kości śródreżca?

To była przygnębiająca wiadomość, bo, jak już wspominałem, to bardzo ważna postać dla drużyny. Jednocześnie, w tym samym momencie, zrozumiałem, że obrońcy muszą zrobić dużo więcej. Mam tu na myśli siebie, Dylana Addae-Wusu i Paula Scruggsa. Będziemy mieć teraz więcej minut gry w meczach, więc przede wszystkim musimy zadbać o nasze zdrowie. Musimy nadal prezentować dobrą koszykówkę, ale bez Kuby.

Jesteś gotowy na to wyzwanie związane z większą liczbą minut na parkiecie?

Kuba nabawił się kontuzji w pierwszej kwarcie półfinałowego meczu z Górnikiem

Wałbrzych. Graliśmy więc praktycznie cały tamten mecz, a następnie finał pucharu z Zastalem Zielona Góra i ligowy mecz w Gliwicach. Ten ostatni nie był najlepszy w naszym wykonaniu i mówię tu o wszystkich zawodnikach. Jasne, że brakuje nam Kuby, także podczas treningów. Nie możemy grać na takiej intensywności, na jakiej byśmy chcieli. Nie ma jednak rady, bo jest nas mniej, więc musimy jakoś przez to przejść. Nie sądzę, żeby ktoś nowy przyszedł teraz do drużyny. Te mecze bez Kuby pokazują, że stać nas na solidną koszykówkę.

Pasuje ci Sopot, Trójmiasto? Zaaklimatyzowałeś się tutaj?

Lubię to miejsce, bo bardzo przypomina mi Tallin w Estonii, skąd pochodzę. To też jedno z miast nazywanych hanzeatyckimi, jak Gdańsk. Sopot to miłe miejsce i to samo mogę powiedzieć o ludziach. Wszystkie warunki pozakoszykarskie są dobre.

Klub robi naprawdę dobrą robotę.

Pytam o to, bo przed wami derby Trójmiasta, a to coś co elektryzuje społeczność koszykarską. Macie coś do uodowodnienia w Gdyni, po tym jak 9 listopada 2025 roku przegraliście w Ergo Arenie?

Niestety, nie mogłem wystąpić w tych pierwszych derbach. To był efekt mojej kontuzji nadgarstka. Myślę jednak, że wtedy byliśmy blisko. A teraz po prostu musimy wygrać. Wiem, że to są derby i że to ważne dla kibiców. Musimy być królami Trójmiasta. My zdobyliśmy już Puchar Polski, a Arka nie. To też jest ważne, chociaż derby są ważniejsze.

To co chcecie osiągnąć w tych dziewięciu pozostałych spotkaniach sezonu zasadniczego? Co was zadowoli?

Na pewno musimy wygrać tyle, ile tylko można. Miejsce w czołowej czwórce wpłynie na to, że będziemy rozsta-

wieni w play-offach. Teraz jeszcze jedna rzecz jest najważniejsza, żebyśmy wszyscy byli zdrowi. Wciąż możemy podnosić poziom naszej gry. Uważam, że mamy jeszcze duże możliwości, żeby się rozwinąć. Mówię tutaj o umiejętnościach indywidualnych i tych zespołowych. Powinniśmy wykorzystywać swoją pomoc na parkiecie, a przez to chemia w drużynie będzie lepsza. Musimy umieć czytać swoje zamiary, swoje tempo i koordynację. Musimy wyciągnąć tyle, ile się da z tych pozostałych dziewięciu spotkań. A to potem da nam dobrą energię do wejścia w etap play-offów.

Zaczęliście sezon z wysokiego C i wygrywaliście seryjnie. Potem kontuzje wybiły was z rytmu, co wykorzystywali rywale. Jak obecnie oceniasz sportowe możliwości Energi Trefla Sopot?

Myślę, że teraz jesteśmy na takim średnim poziomie. To prawda, że zaczęliśmy rozgrywki bardzo dobrze. W październiku chyba wygrywalismy wszystko. Na przełomie stycznia i lutego przytrafiło nam się wiele słabych meczów. To było związane z kontuzjami. Ja sam byłem wyłączony z gry na kilka tygodni. Ale to dotknęło następnych, jak na przykład Kenny'ego Goina. Myślę, że zdobycie Pucharu Polski było bardzo ważne, bo pozwoliło nam zebrać taką dobrą energię, atmosferę. A teraz musimy tylko z tym się napędzać. Nad nami jest coraz więcej słońca. Ludzie zaczęli się więcej ruszać. Sam czuję, że poranki są przyjemniejsze. A to duża różnica wobec tego, jak trzeba było wstawać z łóżka w styczniu. Czuję się bardziej energiczny, bardziej zadowolony. W tym wszystkim ten Puchar Polski jest nie do przecenienia. **Rozmawiał Rafał Rusiecki**

Niespodzianki nie było. Team Lębork nie skrzywdził lidera

Jakub Lisowski
sport@gp24.pl

Pierwszej porażki w 2026 r. w I lidze doznali futsallowcy Team Lębork. Na wyjeździe ulegli z Wiarą Lecha Poznań. Zespół z Wielkopolski pewnie zmierza do awansu.

Wiara Lecha Poznań w 17 kolejkach zanotowała 16 zwycięstw i 1 remis. Ten remis był 2 listopada w Lęborku. Dlatego z pewnymi nadziejami nasza

drużyna jechała na spotkanie rewanżowe. Te jednak nie przebiegło po myśli gości. Gospodarze do przerwy prowadzili 2:0, a po zmianie stron dołożyli jeszcze jedną bramkę.

Mimo wyniku nasza drużyna zaprezentowała się bardzo dobrze i chłopakom należą słowa uznania. Zostawili na boisku dużo zdrowia, zaangażowania i walki do samego końca. Stwarzaliśmy swoje sytuacje pod bramką rywala, jednak brak skuteczności nie po-

zwolił nam zamienić ich na gole. Tym razem to przeciwnik był bardziej skuteczny i zrobił kolejny krok w kierunku Futsalu Ekstraklasy - podsumowali występ w Lęborku.

Zespół z Lęborka wciąż zajmuje 3. miejsce w tabeli, a w najbliższy weekend powalczy na parkiecie Futbolu Białystok. Do końca rundy zasadniczej Team zagra też z AZS Gdańsk, Jagiellonią Białystok (oba u siebie) i Bonito w Białymstoku. ©©

Drużyna Team Lębork przed występem z Wiarą Lecha Poznań